

10/2022

report

DNY NATO

FOTOREPORTÁŽ

strana 22

Rozhovor s plukovníkem Otakarem Foltýnem – náčelníkem Vojenské policie

strana 4

Pohled do zkušebny potápěčské techniky Vojenského technického ústavu

strana 8

Strakoničtí protiletadlovci se v Litvě zapojili do mnohonárodního cvičení Furious Wolf

strana 16

OBRANA JE PRIORITOU ČESKÉ VLÁDY

Řadu věcí se podařilo rozhábat, modernizace armády i posílení obranyschopnosti České republiky postupuje správným směrem a výdaje na obranu by mohly dosáhnout 2 % HDP už v roce 2024. Tak při své návštěvě na Ministerstvu obrany ocenil úsilí a fungování resortu pod vedením Jany Černochové premiér Petr Fiala, který na úřad zavítal v rámci bilančních návštěv jednotlivých resortů.

Ministerstvo obrany čelilo řadě výzev

Pro vládu Petra Fialy představuje obrana priority a události na Ukrajině podle jeho slov jen potvrdily, že kabinet se ve svém programovém prohlášení správně rozhodl klást na ni důraz. Resort obrany podle premiéra trpěl dlouhodobým podfinancováním, a modernizace armády proto neprobíhala podle představ. Řadu věcí se ale v posledních měsících podařilo rozehýbat, armáda směřuje k modernizaci a ČR k posílení své obranyschopnosti. „Vláda Petra Fialy je první vládou, která může na hmatatelných důkazech ukázat, že to s modernizací armády myslí vážně,“ připojila ministryně obrany. Premiér Fiala ministryni Černochovou pochválil za řadu významných akvizičních projektů. Po ukončení soutěže na nová BVP zahájila jednání se švédskou vládou o pořízení vozidel CV90, souběžně s tím probíhají jednání s USA o nákupu víceúčelových nadzvukových letounů F-35. Vyjednávací týmy

k pořízení této techniky jsou podle ministryně již ustaveny. K F-35 v něm budou za civilní část Ministerstva obrany náměstci Blanka Cupáková a Jan Jireš. Tým k bojovým vozidlům pěchoty budou tvořit náměstci František Šulc a Lubor Koudelka. Podle ministryně má tým k nadzvukovým letadlům již dohodnuté termíny postupů a schůzek a do USA by na první kolo jednání mohl vyrazit během října. Zintenzivnila se také spolupráce se Slovenskem, která je podle premiéra vícestranná v tom smyslu, že zahrnuje jak nákup vojenské techniky, tak ochranu slovenského vzdušného prostoru formou Air Policingu či společné působení v novém mnohonárodním bojovém uskupení, kterému česká armáda velí. „Považují to za projev velké důvěry, úzké spolupráce a výborných vztahů. (...) Blíží se výročí rozdělení Československa a myslím, že je jen málo příkladů v historii v mezinárodním prostředí, kde dvě země, které se rozdělily, mají tak excelentní vztahy na všech úrovních.“

Pomoc Ukrajině bude pokračovat

K vládním prioritám v oblasti obrany se nově řadí také pomoc Ukrajině: Kyjevu už Praha dodala vojenský materiál v hodnotě 3,8 miliardy korun, minimálně 80 % z částky dostane podle Fialy ČR proplaceno z EU.

Pomoc Ukrajině podle ministryně Jany Černochové ve svém důsledku pomáhá i firmám českého obranného průmyslu, které se do projektů zapojují. Podpora Ukrajiny bude podle jejích slov pokračovat i nadále a tato pomoc v žádném případě neohrožuje obranyschopnost a bezpečnost ČR, jak někteří prohlašují. „My už jsme v tuto chvíli v plusu z toho, co jsme na Ukrajinu poslali a co jsme od našich spojenců dostali. Nebyl to náš zájem, ale je to tak,“ zdůraznila. Bez vojenských darů na Ukrajinu by podle ní hrozilo, že ruský prezident Putin a jeho vojáci budou po Ukrajině pokračovat dál na západ.

2 % HDP možná o rok dřív

Vláda se ve svém programovém prohlášení zavázala, že do roku 2025 dosáhnou výdaje na obranu 2 % HDP a rovněž bude prosazovat legislativní zakotvení této úrovně.

„Mluvili jsme o tom dnes znovu, že naším společným cílem je dosáhnout toho už v roce 2024,“ řekl Fiala. Z hlediska rozpočtu a kapacit resortu obrany to podle něj nebude snadné. „Víme, co je potřeba udělat, budeme na tom pracovat a snažit se to stihnout,“ doplnil. Letos resort obrany hospodářs s 89 miliardami, v roce 2023 celková částka stoupne na rovných 110 miliard korun. Že jsou 2 % minimem dokazují i vzrůstající rozpočty našich sousedů – Polsko například vydává 2,1 % HDP, Řecko pak 3,8 %.

Text: army.cz, foto: Jan Schejbal

OBSAH

Více spolupráce, méně represe <small>Rozhovor s plukovníkem Otakarem Foltýnem</small>	4
Armáda spoléhá na unikátní zkušebnu potápěčské techniky	8
Svoji velitelku čtyři by neměnili	12
Vrcholem je dekontaminace osob i techniky	14
Cíl zaměřen – cíl zničen!	16
Stoprocentní nasazení se vyplatilo	18
Dny NATO <small>Fotoreportáž</small>	22
„Alpha Scramble!“ Gripeny do vzduchu	24
Vojenští zdravotníci států Visegrádské čtyřky jako jeden tým	27
Den hrdinů s vojáky i technikou	31
Stříbrná brána otevřena	32
Brdské stromsázení <small>S vojáky sázely aleje tři tisíce dobrovolníků</small>	33
Odhodlání, soutěživost a touha vyhrát <small>V soutěži Logtech 22 čekaly na soutěžní družstva náročné disciplíny</small>	34
Vojenský pětiboj – sport pro opravdové vojáky	36
Ve správný čas na správném místě	38
Regenerace po zátěži – praxe	40
28. říjen 1918 – den vzniku republiky	44

PŘÍLOHA

duklasport

MS v Račicích: Prapor českého veslování drželi lehkovážníci Vraštil se Šimánkem	46
Loučení Špotákové. Jedenáct medailí, jedenáct krásných příběhů	48
Olympijský vítěz Jaroslav Kulhavý pověsil kolo na hřebík. V kariéře dosáhl všeho, co bylo možné	50
50 let od tragédie, při níž zahynulo 11 parašutistů. Pořád bolestivé téma, říká o smrti kamarádů přeživší Bedřich Chudoba	53

VÍCE SPOLUPRÁCE, MÉNĚ REPRESE

Plukovník Otakar Foltýn – specialista na hybridní konflikty, armádní expert na problematiku mezinárodněprávních aspektů vojenských operací a od července letošního roku i náčelník Vojenské policie. Během své dvacetileté vojenské kariéry působil v sekci rozvoje druhů sil, Společném operačním centru či Vojenské akademii. Byl nasazen do zahraničních operací v bývalé Jugoslávii a Afghánistánu, velké zkušenosti ale má i v rámci spolupráce armády se složkami IZS. Zajímalo nás, jak rychle se mu podařilo naskočit do velitelské funkce, zda se už seznámil s úkoly, které má Vojenská policie před sebou, dotkli jsme se nových technologií, výstroje i výzbroje. Zeptali jsme se ale i na to, jakým směrem by chtěl Vojenskou policii posunout, a co je jeho nejbližší prioritou.

Do funkce náčelníka Vojenské policie jste byl jmenován letos v létě. Před jmenováním jste působil jako specialista analytického oddělení na Generálním štábu AČR. Jak dlouho vám trvala analýza této nabídky? A co osobně pro vás tento velitelský post znamená?

Zvažoval jsem to asi týden. Znamenalo to po téměř dvaceti letech v armádě přechod k odlišné složce a samozřejmě zvážení faktu, nakolik je přínosem, aby poměrně specifickou složku řídil někdo přicházející zvenčí. Má to svá pro i proti. Jiná zkušenost a třeba i způsob uvažování nebo příležitost zlepšit spolupráci s armádou je plus, potřeba více času na nasátí způsobu fungování jiné instituce zase mínus. Takže je to samozřejmě výzva. Mám ale výborného zástupce, který mi to hodně usnadnil.

Obligátních sto dní „hájení“ téměř uplynulo. Pojďme rovnou k věci. Vojenská policie má v rámci resortu obrany celou řadu úkolů – od kriminální služby, přes dopravní

a pořádkovou až po ochrannou službu, a to s celorepublikovou i územní působností. Jaké to je, naskočit do rozjetého vlaku – předpokládám, že naloženého mnoha úkoly?

Tak především nemám pocit, že bych měl být jediný den hájení. Ale chápu to, nacházíme se v nejhorší bezpečnostní situaci v historii České republiky, na hájení není čas. Nevadí až tak naskočení do rozjetého vlaku, to je holt normální. Těžké bylo překonat oboustranné předsudky. Právě jejich odstranění je jeden z úkolů, které jsem si dal.

Přejděme trochu do sportovní terminologie. V jaké kondici je – podle vás – současná Vojenská policie, kde by měla přidat na tréninku, a v které oblasti naopak vidíte největší tah na bránu?

Plnění úkolů v mírovém životě Vojenská policie zvládá rutinně a v kvalitě srovnatelné se západními státy. Prioritní je posílit role, které má Vojenská policie při podpoře armády za stavu ohrožení státu či válečného stavu.

Cokoliv, co má v názvu slovo „vojenský“, totiž existuje především kvůli těmto úkolům. A tam má rezervy nejen Vojenská policie, ale vlastně jakákoliv ozbrojená složka. Vybírání mírové dividendy po skončení studené války nás prostě ukolébalo a na ty primární úkoly jsme mnohdy zapomněli.

Dotkněme se i nových technologií – a to v rámci výstroje a výzbroje. Jak si v této oblasti Vojenská policie stojí? Vidíte zde pro sebe nějakou prioritu, o kterou budete usilovat?

Vojenská policie v sobě kombinuje vojenské a policejní schopnosti, ve srovnání s armádními jednotkami disponuje zpravidla lehčí výzbrojí, ale specifickými schopnostmi i prostředky. Například neletálními prostředky ke zvládnutí davu, biometrickými technologiemi nebo třeba obranou proti bezpilotním prostředkům. Tyhle příklady uvádím záměrně, právě tam se zaměřujeme nyní. Jako u všeho, tak i v ozbrojených složkách ale platí, že je to nikdy nekončící závod. Pochopitelně i nás se týká kybernetické prostředí, a to nejen jako další prostor páčání trestných činů.

Výstroj, výzbroj i zmíněné technologie jsou tou pomyslnou omegou. Tou alfou – a také tím nejcennějším – jsou však lidé, kteří je ovládají. Jak si stojí Vojská policie v rámci personálního obsazení a jak důležití jsou pro plnění úkolů specialisté a odborníci?

Tak obligátně bych měl říct, že základ všeho jsou lidé. A ještě dlouho to tak bude, i když se nám do toho čím dál víc přidávají technologie. Zároveň se čím dál více specializujeme, a to je trend, napříč odbornostmi. Nejsme výjimka. Budeme muset více akceptovat odlišnosti a zejména ekonomičtěji nakládat s časem vynakládaným na různá standardní a zaběhnutá vojenská zaměstnání. Prostě máme-li někde přidat na odbornosti, musíme to někde jinde vzít. Argument „to se ale vždycky dělalo“ neberu. Nelze akceptovat skutečnost, že formální zaměstnání mnohdy nic reálně nepřináší, ale užírají čas potřebný pro nabytí reálně využitelné odbornosti.

Na místo náčelníka VP jste nepřišel tzv. z jejich řad. Vnímáte to jako výhodu nebo handicap? Přicházíte tzv. z toho protilehlého břehu. Jak jste v rámci svého předchozího působení na Generálním štábu vnímal Vojskou policii a jak se na ni díváte nyní?

Většina předešlých náčelníků Vojské policie nebyli kariérní vojenští policisté. Pohled zvenčí a jiný způsob přemýšlení je někdy výhodou. Tou je i mé civilní vzdělání právníka, ale především jsem s policejními složkami v předešlé kariéře celkem často spolupracoval a moje poslední mise v Afghánistánu byla typickým úkolem „Stability policing“, tedy jednoho z doktrinních úkolů vojenských policií. Takže od nuly určitě nezačínám.

Problém vidím ale právě v tom vnímání, že jsem z protilehlého břehu. To není pravda. Na protilehlém břehu je nepřítel, pachatel, protivník. Armáda a Vojská policie jsou na stejné

straně barikády a obě tyhle složky by si to měly více uvědomit. Mým cílem je, aby se velitel armádního útvaru při pohledu na auto Vojské policie nezděsil „záděru“, ale měl pocit, že mu někdo přijel vytrhnout trn z paty. Tohle už funguje u doprovodů při přesunech a mým cílem je, aby to fungovalo vždy. Více spolupráce, méně represe. Přes prsty se na Vojskou policii nemají dívat kolegové, ale výhradně kriminálníci. Těch je ale v armádě minimum.

Jmenování náčelníkem VP vás zastihlo i během předsednictví České republiky v Evropské unii. Na našem území se odehrává celá řada akcí, na kterých participuje i Vojská policie. To byl určitě jeden z úkolů, se kterým jste se musel tzv. za pochodu seznámit a zapojit se do rozjetých akcí...

Tyhle aktivity byly naplánovány před mým příchodem velmi dobře, nebylo třeba do toho

zasahovat. Jedná se typicky o mírové nevojenské aktivity, které zvládáme dobře a jsme také jinými složkami uznáváni. V tomto konkrétním případě v zásadě jen slízávám smetanu za perfektní práci svých podřízených.

V rámci svého působení Vojská policie spolupracuje s Policíí ČR i dalšími bezpečnostními složkami České republiky. Jak hodnotíte tuto spolupráci, plánujete nějaký společný výcvik a samozřejmě mě zajímá i spolupráce s vašimi zahraničními partnery v rámci Aliance?

To je spolupráce, která se samozřejmě nabízí a také standardně probíhá. Policie ČR je mnohonásobně větší instituce a například dojezdové časy má logicky téměř vždy výrazně rychlejší než my. Právě z těchto důvodů je spolupráce zcela nezbytná, ne přestože, ale protože máme trochu jiné priority. V aliančním prostředí jsou nejviditelnější činnosti Vojské policie zejména přesuny koaličních sil na našem území. Máme ale i standardní kapacity pro účely působení v zahraničních operacích, velmi aktivní jsme například v mezinárodním praporu Vojské policie.

Mohl byste přiblížit, jaké nejbližší úkoly má Vojská policie před sebou a jaký jste si vy osobně vytkl cíl, kam byste chtěl Vojskou policii posunout?

Jak už jsem zmiňoval, přidat musíme u podpory armády za stavu ohrožení státu a válečného stavu. Čili plnění doktrinálních úkolů Vojské policie od doprovodů vojenských

přesunů, přes policejní podporu a ochranu sil, zadržovací operace až po stabilizační operace. Tyhle schopnosti nominálně máme, ale přes rutinu mírového života se ne vždy proderou na povrch přes hromady papírů. Druhou prioritou jsem už naznačil – vzájemné vnímání armády a Vojské policie. Jsme kolegové, ne rivalové.

A teď jedna otázka pod čarou: Když se vrátíte v čase těch dvacet let zpátky, napadlo vás, že byste mohl velet Vojské policii? Kde jste se viděl v rámci své kariéry, když jste jako právník končil svá studia na Karlově univerzitě, a prozradíte, co bylo tím impulsem jít do armády a sloužit v jejich řadách?

No já jsem málem u Vojské policie začal. Když jsem se rozhodl jako voják základní služby stát se profesionálem, zavola jsem i na Hlavní velitelství Vojské policie. Kolega, se kterým jsem mluvil, mi ale sdělil, že aktuálně nejsou volná místa. Dnes sedí dvacet metrů ode mě. Dobře, že mi to připomínáte, asi mu sníží osobní ohodnocení. Ale vážně: v kariéře se mnou armáda hýbala co pár let, nejdéle jsem byl u speciálních sil jako normální štábní důstojník, ne právník. Vojská policie je pro mě prostě další post, kde sloužím České republice. Už ale říkám „my“, když myslím Vojskou policii, takže už se tu zjevně cítím správně. Důležité ale bude, až si to bude myslet i okolí.

ARMÁDA SPOLÉHÁ NA UNIKÁTNÍ ZKUŠEBNU POTÁPĚČSKÉ TECHNIKY

Zkušebna potápěčské techniky Vojenského technického ústavu, s. p., působí u odštěpného závodu VTÚPV ve Vyškově. Testuje například dýchací automatiky po pravidelných ročních revizích. Milan Bezděk, vedoucí tohoto unikátního pracoviště, tvrdí, že vojáci jsou s odvedenými zkouškami spokojeni. Výsledky zkoušek jsou platné v celé EU, pracoviště proto má mezi zákazníky nejen českou armádu, ale i klienty ze zahraničí.

Jaká je náplň zkušebny potápěčské techniky ve Vyškově, která je jednou ze šesti zkušeben ve vašem areálu?

Obecně působíme jako oznamovaný subjekt číslo 2452 pro oblast osobních ochranných prostředků. U potápěčské techniky se konkrétně jedná o vybavení proti utonutí, jako jsou záchranné vesty, mokré anebo suché obleky, dýchací automatiky a kompenzátory vztlaku pro potápěče. Zmínované výrobky musejí být před uvedením na trh schváleny třetí nezávislou osobou. Podle evropské legislativy se nezávislá osoba nazývá oznamujícím subjektem. Výsledky našich zkoušek, respektive nálezů, jsou platné v celé Evropské unii, a to nám umožňuje získávat i zákazníky ze zahraničí.

Co konkrétně testujete pro armádu?

Pro Armádu České republiky zkoušíme dýchací automatiky po pravidelných ročních revizích. Abych vše lépe osvětlil, nějaká firma provede revizi či opravu dýchacích automatik a my vyzkoušíme, jestli zmíněné automatiky jsou v pořádku a mohou být uvolněny pro používání v armádě. Během dvanácti měsíců se jedná o šedesát až osmdesát dýchacích automatik. S naší odvedenou prací vládne u vojáků spokojenost.

Testujete potápěčské vybavení i pro partnerské armády z NATO?

Co se týká armádních zakázek, tak zkoušíme jen pro Armádu České republiky.

Kolik nedostatků na vybavení potápěčské techniky odhalí zkušebna ročně?

Za posledních pět let jsme měli jediný případ, kdy jsme odmítli vydat certifikát. Zákazník si daný výrobek stáhl a po nějaké době nám jej zaslal opravený. Cílem našich zákazníků je, aby na předložené výrobky dostali certifikát osvědčující splnění všech požadovaných parametrů, tzv. certifikát EU přezkoušení typu. Samozřejmě, že se objevují nedostatky, ale ty řešíme průběžně a hlavně pružně. Stává se tedy opravdu zřídka, že bychom kvůli nedostatkům odmítli certifikát vydat. Díky včasné komunikaci jsou naše výtky záhy odstraněny a pak nic nebrání schválení.

Jak je testování potápěčské techniky drahé?

Cena zkoušení závisí na typu a počtu zkoušených výrobků. Pohybuje se řádově ve vyšších desítkách tisíc korun za jeden výrobek.

Jak je náročné neustále udržovat v dobrém stavu vaše vybavení, jako jsou potápěčská věž, bazén, hydraulický simulátor HS 60, tedy hyperbarická komora?

Odpovím vám postupně. Péči o zařízení je nutné rozdělit do několika kategorií. U hydraulického simulátoru, který jste zmínil, se jedná o tlakové zařízení, což znamená, že se u něj musí pravidelně jednou za rok dělat revize. Musíme na něj školit zaměstnance, protože obsluha musí mít osvědčení pro práci s tlakovými zařízeními. Aby byli opravdu k obsluze hyperbarické komory proškoleni, tak musí dvakrát ročně absolvovat týdenní armádní kurz. A když jim po pěti letech vyprší platnost osvědčení, musí znovu udělat zkoušky.

A potom musíme řešit opravy v případě poruchy či nečekané události. Jsme v republice jedině takto unikátně vybavené pracoviště,

Vedoucí zkušební laboratoře Milan Bezděk při ponorech rozvíjí věž a okénky kontroluje potápěče.

takže není moc firem, které by zvládly zajistit potřebný servis. K dispozici tak máme jednu dvě firmy, s nimiž spolupracujeme. Paradoxně doplácíme na to, že jsme unikát. V případě, že chceme zdejší zařízení modernizovat, veškeré součástky se pro nás vyrábějí na klíč, takže není možné vzít jednoduše ve skladu náhradní díl, starý vymontovat a nahradit ho novým. Proto je i úprava vybavení poměrně náročná. Nyní například plánujeme rozšíření funkčnosti tlakové hyperbarické komory, abychom byli schopni provádět zkoušky při různých dýchacích výkonech, při různých koncentracích CO₂ a podobně. A takové speciální vylepšení na klíč přijde zhruba na jeden a půl milionu korun.

Která kritéria musí potápěči splňovat, aby byli součástí zkušebního týmu?

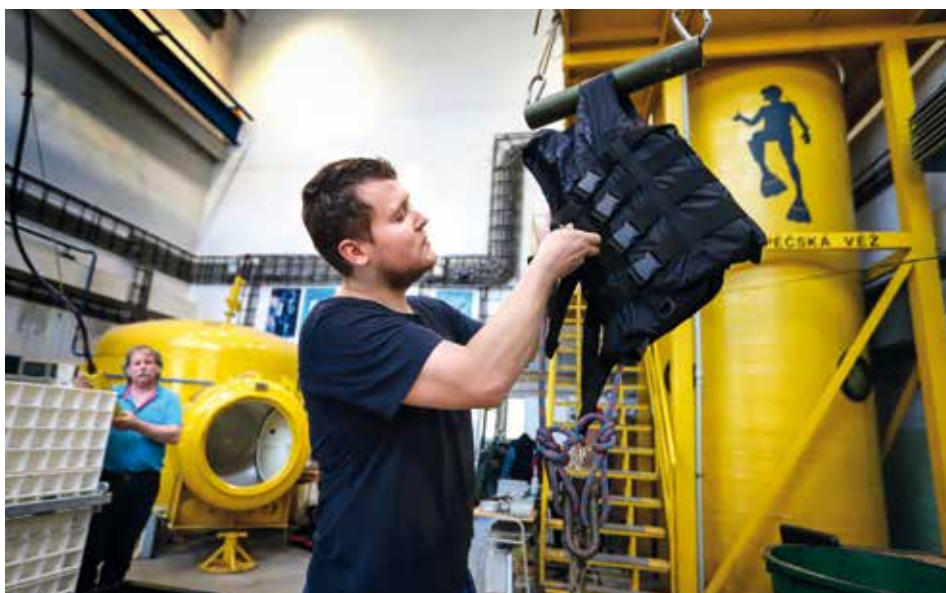
Pochopitelně musí absolvovat potápěčský kurz. Dalším předpokladem je dobrá fyzická kondice a otužilost, protože velmi často se potápěči využívají i při jiných testech. Zasahují například při zkouškách armádní bojové vozidlové techniky v přírodní vodě, při brodění, při zkoušce pohybu pod vodou. A tady musí být v pohotovosti, aby mohli posádce pomoci či zasáhnout, kdyby nastala u vozidla porucha či nehoda, a posádku dokázali vyprostit.

Do jaké hloubky jsou vaši potápěči schopni se ponořit?

Hlubší ponor je limitován vybavením, zkušenostmi. Standardně se potápíme do hloubky šedesáti metrů, níže už nechodíme. Je to dáno i tím, že máme ve zkušebně k dispozici už zmíněnou hyperbarickou komoru, která potápěče připraví právě do šedesátimetrové hloubky.

Nikdo z nás nechce pod vodou zůstat, říká testující potápěč

Obléká potápěčský oblek a v obličeji se mu zračí soustředěný výraz. Koncentrovanost potápěče Vojenského technického ústavu Víta Zalešáka před ponorem do sedm metrů hluboké věže ve vyškovské zkušebně má své opodstatnění. „Žádný potápěč nechce pod vodou ani ve věži zůstat. Proto se před ponorem nemůže ničím rozptylovat,“ konstatuje Vít Zalešák v unikátní zkušebně, která provádí testy potápěčské techniky i pro Armádu České republiky. Vít Zalešák, který je zároveň potápěč i zkušební technik, se tentokrát při testovací

Vít Zalešák předvádí test na vodorovné zatížení záchranné vesty.

ukázce noří do útrob sedmimetrové potápěčské věže sám, ačkoli obvykle se do ní chodí ve dvou. „Pro případ, že by se někomu něco stalo, se pak můžeme vzájemně kontrolovat,“ vykládá potápeč.

Před každým ponorem vedoucí zkušební laboratoře Milan Bezděk věž rozsvítí a okénky ve stěnách pozoruje dění pod hladinou. „Kdyby se cokoli přihodilo, okamžitě zasáhne. K zajištění bezpečnosti kluků nám ještě pomáhá pozorovací trychtýř, jímž vše sledujeme,“ tvrdí. Má tak dokonalý přehled. Nejenom trychtýřem vidí i na dno v sedmimetrové hloubce.

Deprese na dně

Věž totiž ústí do podzemí, kde končí. Návštěva se najednou ocitá v jakémsi sklepě bez oken a jediné světlo pramení z ozářené věže. Člověka náhle svírá nepříjemný pocit. Vít Zalešák později přiznává, že ani potápeči u dna věže neprožívají žádnou euforii. „Osobně zde mám pocit takové prázdnoty.“ Po patnácti minutách vylézá z vody a pod schody se vyprošťuje z ochranného obleku.

Zkušebně potápěčské techniky ve Vyškově vévodí kromě žluté potápěčské věže ve stejné barvě i obří hydraulický simulátor HS 60, tedy hyperbarická komora. Je určena k simulaci potápění do hloubky šedesáti metrů. Ke komoře jsou připojeny takzvané umělé plíce. Aby zařízení fungovalo, ve vedlejší místnosti kompresory natlakují tlakové láhve. „Komora se pak do poloviny naplní vodou a druhá část se natlakuje vzduchem. A to právě umožní simulaci ponoru do hloubky šedesáti metrů,“ popisuje Bezděk.

Hosty zarazí, když ve zkušebně vidí na zemi povalující se ohořelé záchranné plavecké vesty. „Jedná se o takzvaný test odolnosti proti hoření. Vytvoří se směs vody a benzínu, která se zapálí, a vesty projedou přes plameny. Žáru by měly dvě vteřiny odolat a poté se uhasit,“ praví technik Zalešák. Je tedy jasné, že tyto vesty testem neprošly. Pozornost si získává i rotační komora, kam se dávají vesty, aby se patnáctkrát otočily. „Zkoumáme tak, jestli se neodřou, neztratí svoji pevnost ve švech, nepoškodí se přezky na zapínání,“ vysvětluje Bezděk.

Pevnost švů či spojů na vestách anebo potápěčských oblecích se testuje i na speciálním stroji, ve kterém se vzorek se švem vloží mezi dvě čelisti a podrobí se působení předepsanou tahovou silou. Důležitou zkouškou pro ověření bezpečnosti vest je ověření vztlaku. Vesty se na čtyřadvacet hodin namáčejí do vody. Před pokusem i po něm se zváží, aby experti věděli, kolik vody do sebe nasají, a vypočítá se výsledný vztlak.

Aby nezůstalo jen u teorie, Milan Bezděk s Vitem Zalešákem názorně u vest předvádějí test na vodorovné zatížení. Dětské pomůcce naloží padesátikilové závaží, dospělé 75 kilogramů. Materiály obstojí, když vydrží pět

Při zkoušce tepelné ochrany obleku nesmí dobrovolníci ve vodě poklesnout teplota o více než dva stupně.

minut. „Běžte raději stranou, kdyby přezky nevydržely a rozletěly se po místnosti. Ať vás nezraní,“ nabádá návštěvu Zalešák. A jeho varování nebylo pouhou formalitou. Jedna z vest náhle zatížení nevydrží, roztrhne se a přezky se doslova po zkušebně katapultují na všechny strany, a to velkou rychlostí. „Tak tady musí výrobce na vestě ještě zapracovat,“ utrousí Bezděk.

Královnou mezi testy je zkouška tepelné ochrany poskytované v ochranném obleku, kdy je dobrovolník ve vodě o teplotě 5 stupňů Celsia, přičemž jeho tělesná teplota nesmí

během hodiny poklesnout o více než dva stupně Celsia. Cílem je zamezit podchlazení ve vodě a při zkoušce musí být přítomný lékař.

Dobrovolník musí být odpočatý

Vana se před pokusem odnese do klimatické místnosti a vychladí se rovněž na pět stupňů. Během zkoušky se sleduje teplota čtrnácti míst na lidském těle. „Pro tuto zkoušku je nutné, aby na ni adept přišel vyspalý, odpočatý a najezený. Pokud zmiňované zásady nedodrží, nemůže obstát,“ povídá technik Vít Zalešák. A Milan Bezděk jeho slova potvrzuje.

„Měli jsme tady velkou skupinu dobrovolníků. Ti, kteří šli hned ráno anebo dopoledne, byli úspěšní, protože byli po noci čerství. Druhá část, která přišla na řadu odpoledne, měla problémy. Z čekání byli unavení, a tak hodnoty měli špatné a z vody museli předčasně vylézt.“ Problémem testu je, že chlad vnímá každý člověk podle subjektivního pocitu. „A tak se často stává, že dotyčnému už je zima a vanu opouští, ačkoli by podle naměřených hodnot mohl ještě v chladné vodě zůstat. Přesto zkoušku ukončíme a musíme najít jiného adepta, jenž se chladu nebojí,“ doplňuje Bezděk.

Potápeči zdůrazňují, že k ponorům je zapotřebí pořádná fyzická kondice. Proto ji upevňují speciálním cvičením, jízdou na kole, během, otužováním a některé i lezením po horách. Není divu, že na sobě makají. Vždyť ve zkušebně potápěčské techniky, která spolupracuje s Armádou České republiky, mohou pracovat jen ti nejlepší potápeči a technici.

Soustředění před ponorem

Aktivní záloha Ozbrojených sil
Armády České republiky

SVOJI VELITELKU ČETY BY NEMĚNILI

S tímto závěrem ukončili týdenní výcvik vojáci zásobovací roty aktivní zálohy 141. zásobovacího praporu. Už vyčistili a vrátili své zbraně, absolvovali výstupní procedury a vydali se zpět k domovu ke svým rodinám a civilním profesím. Po právě proběhlém výcviku se shodují v jednom – výcvik byl náročný, ale mají dobrý pocit z toho, že vše zvládli a posunuli své schopnosti v mnohém dál. A to i díky tomu, že jsou skvělá parta lidí.

Po půl roce se záložníci vrátili ke svému domovskému útvaru do Pardubic, aby absolvovali pravidelný výcvik. Instruktoři 14. pluku logistické podpory si pro záložníky opět připravili pestrý vševojskový výcvik, díky kterému se zdokonalili v taktice a střelbě z ručních zbraní, chemické a topografické přípravě, nechyběl ani výcvik ve vyprošťování techniky v rámci řídičské přípravy. V závěru týdne vojáci prohloubili své znalosti a dovednosti během výcviku SERE s nočním přesunem a mnozí překonali sami sebe při vojenském lezení na lezeckém trenažéru JAKUB. Mezi nimi i jediná žena v jednotce, poručice Pavla, která po výcviku na lezeckém trenažéru vítězně prohlásila, že si opět o kousek posunula své limity.

V civilu je pedagožka, teď velí četě záložníků a získala si přirozený respekt
Poručice Pavla Šedivá z České Třebové završila svoji profesní dráhu školství. Začínala jako

učitelka na umělecké škole, v současné době učí děti na základní škole angličtinu, hudební výchovu i hru na flétnu, klávesy či saxofon. Je pedagožkou volného času a lektorkou Univerzity třetího věku. O prázdninách se jako vedoucí účastní dětských letních táborů. Učí děti od šesti do 18 let a dospěle napříč věkovým spektrem. Mohlo by se zdát, že kromě času na vlastní rodinu už poručici Pavle moc volna nezbyvá. Přesto se jednoho dne rozhodla učinit krok, který dlouho zvažovala, a přihlásila se do výběru na pozici velitelky 2. zásobovací čety zásobovací roty Aktivní zálohy 141. zásobovacího praporu. O jejím rozhodnutí vstoupit do aktivní zálohy její okolí, vyjma nejbližší rodiny, nemělo tušení a mnozí to neví dodnes.

Co vás vedlo k rozhodnutí vstoupit do aktivní zálohy?

Asi to byla především touha zažít něco nového a poznat jiný vzorec, než je ten běžný civilní.

Moje babička i děda byli oba vojáci z povolání, to mě hodně motivovalo a vždy jsem to chtěla zkusit. Nějakou dobu jsem o tom přemýšlela, měla jsem nějaké obecné povědomí o tom, že existuje aktivní záloha, ale neznala jsem bližší podrobnosti. A pak jsem jednoho dne usedla k internetu, načetla jsem si potřebné informace a přihlásila jsem se.

Jak vaše okolí a žáci ve škole vnímají, že jste aktivní záložnicí?

Já o soukromí moc nemluví a dodnes to mnoho lidí z mého okolí neví. Pravdou je, že hlavně kluci z páté třídy to vnímají pozitivně a troufnu si i říct, že to berou jako vzor. Nejvíce je zajímavé, jestli umím střílet z kulometu. Ono to vlastenectví je hodně důležité. U dětí na základní škole je však povědomí o těchto záležitostech poměrně malé. Hodně záleží na jejich rodinném zázemí.

Jaký je rozdíl mezi výukou dvaceti dětí a velením dospělým vojákům?

Ve škole musíte stále bojovat o svůj prostor, některé děti mají dost často disciplínu sniženou. Tady v naší četě je to však úplně jiné. Jednak to tady všichni děláme proto, že chceme, a to už je samo o sobě motivací. Všichni k tomu přistupují zodpovědně a pak se s kolektivem pracuje mnohem lépe. Je to podobné jako při volnočasových aktivitách, kde to žáci dělají dobrovolně a rádi. A také jsem přesvědčená, že i v armádě se s lidmi dá jednat slušně, lidsky. Když máte dobrý kolektiv, všechno se dá zvládnout. Navíc vnímám i velkou podporu a pomoc ze strany vojáků skupiny přípravy aktivní zálohy a instruktorů 14. pluku logistické podpory.

Tato slova potvrzují i záložníci z její jednotky. Nejen, že je pro ně poručice Pavla přirozenou autoritou, ale do jednoho se shodují na tom, že by svoji velitelku čety neměnili. Všichni

Výcvik na lezeckém trenážeru

záložníci si společně pochvalovali i přípravu a přístup vojáků profesionálů ze 14. pluku logistické podpory. Vše detailně naplánovali a připravili tak, aby využili maximum času pro výcvik jednotlivců i celkové stmelení jednotky.

Ale především jim, dle jejich slov, věnovali maximum času, trpělivě a s osobním nasazením záložníky provázeli celým výcvikem.

Text a foto: kpt. Helena Řebíčková

VRCHOLEM JE DEKONTAMINACE OSOB I TECHNIKY

Prověřit úroveň znalostí chemických pozorovatelů v oblasti ochrany proti zbraním hromadného ničení (OPZHN) a ujednotit provádění činností těchto specialistů chemických odborností – to byl společný cíl podřízených jednotek 262. radiotechnického praporu v rámci Soustředěné přípravy chemických pozorovatelů, jež se uskutečnila v prostorách kasáren ve Staré Boleslavi.

Příprava v oblasti OPZHN není fenoménem pouze specialistů chemických odborností, ale dotýká se i ostatních příslušníků podřízených jednotek 262. radiotechnického praporu 26. pluku velení, řízení a průzkumu. Z důvodů nastavení jednotných procesů a sladění činností chemických pozorovatelů v rámci celého 26. pluku velení, řízení a průzkumu se výcviku účastnila i četa chemické ochrany roty ochrany CRC/ARS 263. praporu podpory, jež rovněž spadá do struktury tohoto organizačního celku.

„Naši příslušníci odbornosti OPZHN absolvují několikrát za rok praktickou přípravu, kterou jsme v letním období realizovali formou soustředěné přípravy chemických pozorovatelů a příslušníků čtyř chemické ochrany. Cílem tohoto zaměstnání bylo sladit činnosti chemických pozorovatelů, aby na všech našich podřízených jednotkách probíhala příprava OPZHN jednotně. Každé praxi však vždy předchází teoretická příprava. Na ní si příslušníci nejen zopakují nabyté vědomosti, ale rovněž se zdokonalí ve vedení zaměstnání z OPZHN, což následně využijí u svých mateřských jednotek,“ říká instruktor chemické přípravy štábu 262. radiotechnického praporu nadrotmistr Martin Grund.

Praktické provedení detekce chemických bojových látek

Během teoretické přípravy se chemičtí pozorovatelé seznámí s podrobnostmi týkajícími se nejen chemických průkazníků CHP-71 a CHP-05, ale i s detailnějšími informacemi o použití dozimetrického přístroje DP-86 či detektoru nervově-paralytických látek DETEHIT.

„V rámci praktické přípravy jsme našim příslušníkům připravili celkem šest stanovišť, kde si chemičtí pozorovatelé prakticky ověřili své dovednosti v zacházení s uvedenými přístroji

a dále pak v použití průkazníkových papírků PP-3 či individuálního protichemického balíčku IPB-80,“ dodává nadrotmistr Martin Grund.

Dekontaminace osob a techniky

Vrcholem každého výcviku z OPZHN je dekontaminace osob či techniky.

„Jedná se o velmi atraktivní odbornost, kdy si určení příslušníci projdou rozvinuté stanoviště dekontaminace osob, kde dochází v jeho jednotlivých částech k dekontaminaci výstroje, výzbroje a osob samotných. Na konci celého procesu pak vojáci obdrží výstroj a výzbroj zpět. Tento proces trvá několik desítek minut. Pokud by se jednalo o dekontaminaci radiolokační techniky, byla by to časově náročnější akce. Ovšem i tu jsme si již ve spolupráci s 263. praporem podpory vyzkoušeli,“ říká chemický pozorovatel 262. radiotechnického praporu.

Zkušenosti z Toxic Leak

Několik příslušníků 262. radiotechnického praporu mělo letos příležitost účastnit se jarního cvičení Toxic Leak, jež se tradičně konalo na Slovensku v prostoru chemického polygonu v Zemianských Kostolanech.

„Na Slovensku jsme na tomto cvičení byli poprvé, každopádně to pro nás byla dobrá zkušenost ověřit si znalosti při praktické přípravě. Člověku se do rukou dostanou prostředky, které nemá každý den k dispozici. Teorie se pak rychle stává praxí. Detekovat toxické látky v oblecích není žádná legrace a jde o mnohdy náročnou aktivitu, obzvláště pokud je spojena s extrémním počasím,“ říkají chemičtí pozorovatelé radiotechnických rot 262. radiotechnického praporu.

Text a foto: kpt. Jiřina Polcrová

CÍL ZAMĚŘEN – CÍL ZNIČEN!

Spolupráce letových osádek s předsunutými leteckými návodčími při podpoře činnosti pozemních jednotek v mnohonárodním prostředí. To bylo hlavní téma cvičení s názvem Furious Wolf, do kterého se v Litvě zapojili i strakoničtí protiletadlovci.

Jeho cílem bylo zvýšit spolupráci mezi partnery NATO a dosáhnout individuálních výcvikových cílů všech zúčastněných jednotek mezinárodního bojového uskupení eFP (enhanced

Forward Presence). Cvičení se kromě leteckých návodčích zúčastnila také protiletadlová raketová baterie, která tvoří hlavní sílu české jednotky pozemní protivzdušné obrany.

Předsunutí letečtí návodčí neboli JTAC (Joint Terminal Attack Controller) jsou v Litvě součástí mezinárodního týmu leteckých návodčích. Jejich činnost je důležitá pro podporu

boje vlastních jednotek. Navádí leteckou, dělostřeleckou i minometnou palbu na cíle, které mají být zničeny. Rozhodují a zodpovídají za to, že munice dopadne přesně na zaměřený cíl. Letečtí návodčí cvičili s ostatními JTAC už o dva týdny dříve v Estonsku, než se Furious Wolf přesunul na litevské území.

„Naše účast na mezinárodním cvičení Furious Wolf byla přínosná. Bylo to první společné cvičení všech představených leteckých návodčích 12. rotace eFP, a tak jsme měli možnost seznámit se s ostatními týmy JTAC, sladit vzájemnou činnost, vyměnit si zkušenosti a spolupracovat s většinou leteckých prostředků, které jsou nasazeny v celém Pobaltí,“ uvedl nadporučík J. K.

Zapojili se i čeští piloti s gripeny

Jednotka GBAD (Ground Based Air Defence) prováděla protivzdušnou obranu letiště před leteckými údery. Napadení ze vzduchu

simulovali i čeští piloti se stíhacími letouny JAS-39 Gripen, kteří zde v současné době působí v rámci mise eAP (enhanced Air Policing) na základně v Šiauliai.

„Výcvik jsme pojali komplexněji. Kromě obrany bodu důležitého zájmu, v tomto případě vojenského letiště, jsme se rovněž zdokonaľovali v reakci na náhle se objevující prostředek vzdušného napadení při vlastním přesunu jednotky. Během této činnosti musí být obsluhy protiletadlových raketových kompletů RBS-70 schopny ve velmi krátkém čase přejít do bojové polohy a působit na cíl,“ doplnil velitel protiletadlové raketové baterie, kapitán Z. Č.

Boje probíhaly nejen ve vzduchu, ale i na zemi

Kromě vzdušného boje probíhal i boj na zemi. Do něj byli zapojeni příslušníci čety Force Protection (obranu a ochrany), kteří se v rámci

obraného boje snažili udržet letiště před útoky pozemního protivníka.

Role přímé letecké podpory, tzv. CAS (Close Air Support), už není na moderním bojišti žádnou novinkou. Vyžaduje ale detailní a dokonalé načasování vzhledem k bezpečnosti vlastních sil, pilota a letounu, a efektivní eliminaci cíle. I když byla činnost všech zúčastněných jednotek během cvičení Furious Wolf zvládnuta, budou vojáci bojového uskupení eFP nadále pokračovat ve výcviku a prohlubování svých schopností a dovedností.

Text: kpt. Lucie Machorková, foto: JTAC

STOPROCENTNÍ NASAZENÍ SE VYPLATILO

45 kilometrů v plné polní, 13 hodin nonstop, 15 stanovišť. To byla Best Infantry Squad Competition – soutěž o nejlepší pozemní jednotku, které se zúčastnili v Litvě strakoničtí protiletadlovci.

Plazení členů českého družstva pod ostatným drátem

Již 10. ročník tradičního závodu se konal ve výcvikovém prostoru v Pabrade a měl za úkol prověřit vojáky ve více i méně známých vševojskových činnostech. Během soutěže čelili Češi obrovské konkurenci v podobě týmů litevských pozemních sil a dalších zahraničních účastníků včetně států zapojených do alianční mise předsunuté přítomnosti eFP (enhanced Forward Presence). Celkem se zúčastnilo 16 osmičlenných týmů.

Zaminování mostu i překonání vodní překážky

Při taktickém přesunu plnili vojáci úkoly různé náročnosti. Kromě ošetření zraněného, rozpoznávání techniky, orientace v terénu nebo ostré střelby na cíl si vojáci museli poradit se zaminováním mostu, přímým i nepřímým kontaktem s nepřítelem, překonáním vodní překážky nebo taháním nákladního auta na vzdálenost 60 metrů. O tom, že plnění disciplín nebylo jednoduché, svědčí i to, že vojáci celý závod absolvovali v balistické vestě, se zbraní a se zátěží.

Reakce na kontakt s nepřítelem

Překonávání jedné z vodních překážek

I přes značnou obtížnost si závodníci Best Infantry Squad Competition užili. „Myslím, že největší dojem na nás zanechal boj zblízka, kde jsme si nejméně věřili, a nakonec jsme Litevce porazili 7:1. Nejvíce jsem si užila překážkovou dráhu, která byla velmi pestrá, ale zároveň těžká,“ uvedla desátnice K. D., příslušnice jednotky aktivní zálohy 25. protiletadlového raketového pluku. Četař I. B. dodává: „Soutěže jsem se účastnil poprvé a musím říct, že to byla super zkušenost. Každý voják by si to měl vyzkoušet. Na konci jsme sice byli vymrzlí, mokří a vyčerpaní, ale i tak bych do toho šel znovu.“

V soutěži národů Češi vybojovali stříbro

Češi nakonec ve výsledném bodování skončili na šestém místě za týmy Litevců, kteří na závod trénují celý rok, a je to pro ně prestižní národní záležitost. V soutěži národů eFP se český tým umístil na stříbrné příčce, těsně o tři body za Nory.

Všichni se shodují na tom, že velkou zásluhu na úspěchu protiletadlovců má velitel družstva, rotný L. M. Podle členů českého týmu se velmi pečlivě věnoval jejich přípravě, udržoval týmového ducha a všechny podporoval. On sám říká: „Šli jsme do toho po hlavě

se stoprocentním nasazením a motivací, což se promítlo i do celkové pozitivní atmosféry. Sešla se parádní parta lidí a bylo vidět, že je to baví.“ To potvrzuje i vedoucí praporčík nadrotmistr M. J., který družstvo po celou dobu soutěže doprovázel. „Byli skvělý tým, dobře se na

to připravili. Můžu říct, že jsem na ně opravdu hrdý,“ doplnil na závěr.

Text a foto: kpt. Lucie Machorková

Litevské družstvo při ošetření raněného

OTEVÍRÁME NOVOU SEKCI VEŘEJNÁ DOPRAVA

V rámci webových stránek **Benefitů pro válečné veterány** jsme pro vás připravili novou sekci, ve které naleznete přehled zvýhodněného jízdného v prostředcích veřejné dopravy, které válečným veteránům nabízejí jednotlivé krajské úřady České republiky.

Zlevněný roční kupon PID na území Středočeského kraje.

Bezplatná přeprava v prostředcích veřejné dopravy Kraje Vysočina.

Sleva na přepravu v prostředcích veřejné dopravy Plzeňského kraje.

Bezplatná přeprava v prostředcích veřejné dopravy Moravskoslezského kraje.

Máte přátele nebo známé, kteří by měli zájem spolupracovat s programy Benefitů?

Doporučte nás. Navázání kontaktu s programy Benefitů je velmi snadné.

Stačí na webových stránkách www.benefit-veterani.cz nebo www.benefit-army.cz kliknout na červený banner **RÁD BYCH NABÍDL NOVÝ BENEFIT** a zaslat stručné kontaktní údaje.

**RÁD BYCH NABÍDL
NOVÝ BENEFIT**

Centrální databázi zvýhodněných nabídek a benefitů pro válečné veterány a vojáky zajišťují a spravují Vojenská lázeňská a rekreační zařízení, příspěvková organizace.

volareza
HOTELY • LÁZNĚ • WELLNESS

PŘINÁŠÍME VÁM VÝBĚR Z NABÍDKY NOVÝCH BENEFITŮ

VÍCE NEŽ 160 BENEFITŮ

Sleva na fitness vybavení a sportovní výživu
BODYKING FITNESS

- 15 %

Sleva na ubytování v hotelu
SVACHOVKA - SVACHŮV DVŮR

- 10 %

Sleva na doplňky stravy
ALAVIS - MAXIMA

- 15 %

- 40 %

Sleva na oblečení a outdoorové doplňky
BUSHMAN

- 10 %

Sleva na on-line lekce jógy
KLEOPETRA

- 5 %

Sleva na nákup v e-shopu
SVACHOVKA

Benefity
pro vojáky AČR
www.benefit-army.cz

Sledujte nás také na našich facebookových stránkách

Benefity
pro válečné veterány
www.benefit-veterani.cz

DNY NATO

Foto: Armáda České republiky

„ALPHA SCRAMBLE!“ GRIPENY DO VZDUCHU

Celkem 25 incidentů zaznamenala armáda ve vzdušném provozu České republiky za období letních prázdnin, ve čtyřech případech museli řídicí vojenského letového provozu ze Staré Boleslavi čáslavským gripenům vyhlásit tzv. Alpha Scramble, tedy signál, aby šli stíhači okamžitě do vzduchu. V jednom případě dokonce vydali rozkaz k letu nadzvukovou rychlostí, aby se co nejrychleji dostali k nekomunikujícímu civilnímu letadlu.

Jednalo se o různé závažné incidenty od narušení zakázaných prostorů, kam letadla nesmějí létat, chybějící diplomatická povolení pro přelet vojenských či cizích státních letadel až po letadla, která nekomunikovala s civilním řízením letového provozu. „Vždy záleží na závažnosti incidentu, někdy situaci pouze monitorujeme a celou věc následně předáme k dalšímu řešení. Pokud je incident vážnější a může dojít k narušení bezpečnosti, přicházejí na řadu hotovostní letadla z čáslavské základny, případně sousedních států, je-li takticky výhodnější, aby k letadlu letěly stíhací letouny našich partnerů z NATO,“ vysvětluje plukovník gšt. Ing. Zdeněk Gabriel, velitel 26. pluku velení, řízení a průzkumu, pod který spadá i 261. středisko řízení a uvědomování (CRC – Control and Reporting Centre), které je základním výkonným prvkem při ochraně vzdušného prostoru České republiky.

Pokud je rozhodnuto o vzletu hotovostních gripenů, celou situaci si okamžitě přebírají řídicí vojenského letového provozu, tzv. řídicí bojového navedení, jak vysvětluje náčelník vojenských řídicích letového provozu major Ing. Roman Jandek: „Samotné vyhlášení poplachu v Čáslavi je pro nás jen začátkem naší práce, téměř okamžitě začínáme celý zásah koordinovat s našim civilním protějškem nebo sousedními státy, pokud je předpoklad, že zásah bude probíhat i na území sousedního státu. Prioritou je pro nás bezpečně a co nejrychleji navést stíhače skrz civilní linky až k letadlu, které je předmětem zásahu. Ve všech čtyřech zmíněných případech vzletu hotovostních gripenů se jednalo o nekomunikující letouny, v jednom případě jsme k takovému letounu museli letět nadzvukovou rychlostí a doprovázeli letoun nejenom na území České republiky, ale i na území Polska. Poté, co letoun začal opět komunikovat s civilním řízením letového provozu a ověřili si, že na palubě je vše v pořádku, odřídili jsme naše letouny zpět na základnu v Čáslavi.“

CRC patří do struktury 26. pluku velení, řízení a průzkumu, jehož hlavním úkolem je ostraha vzdušného prostoru. 24 hodin denně, 7 dní v týdnu monitoruje a vyhodnocuje informace z radarů rozmístěných po celém území České republiky a řídí nejenom lety hotovostních letounů, ale i výcvikových letů Armády ČR. Je také základním národním prvkem

integrované protivzdušné obrany NATO (NATINAMDS) pod přímým velením mnohonárodnostního Střediska pro řízení vzdušných operací CAOC v německém Uedemu.

Text: npor. Jakub Jelinek, foto: Jan Kouba a archiv 26. pVŘPz

VOJENSKÝ FOND SOLIDARITY FINANČNĚ PODPOŘIL 11 RODIN A 22 NEZAOPATŘENÝCH DĚTÍ

V průběhu loňského roku byla klientům fondu poskytnuta finanční podpora v celkové výši 948 500 Kč. Z toho částka ve výši 521 700 Kč putovala na pomoc 11 vojákům a jejich rodinám v těžké životní situaci. Další 426 800 Kč bylo rozděleno o Vánocích mezi 22 nezaopatřených dětí, které přišly o jednoho z rodičů při plnění služebních povinností doma nebo v zahraničí. Činnost Vojenského fondu solidarity za rok 2021 zhodnotila ve čtvrtek 15. září v Domě armády Praha předsedkyně výboru Vojenského fondu solidarity brigádní generálka Lenka Šmerdová.

Všechny přijaté žádosti o pomoc vždy individuálně posuzuje výbor Vojenského fondu solidarity (VFS), který naváže kontakt s rodinami nebo v případě potřeby s jejich velitelem, vrchním praporčíkem, psychologem či kaplanem. Výbor úzce spolupracuje se specializovanými resortními zařízeními, jako jsou vojenské nemocnice, rehabilitační zařízení a komunitní centra pro válečné veterány. „Fond pomáhá vojákům, u kterých došlo k vážnému onemocnění či těžkému zranění, ať už v přímé souvislosti s výkonem služby, nebo mimo ni. Možnost čerpat tuto pomoc mají i vojáci s rodinami, jejichž domácnost zasáhla živelní pohroma. V případě úmrtí vojáka jsme připraveni poskytnout finanční podporu pozůstalé rodině k překonání nejkritičtějšího období po tragické události,“ zdůraznila generálka

Šmerdová. Dodala také, že vojáci jsou fyzicky zdatní a psychicky odolní, avšak „neštěstí nechodí po horách, ale po lidech“. Tuto pomoc loni obdržely například dvě pozůstalé rodiny vojáků ze 7. mechanizované brigády. Vyčleněné prostředky pomohly také rodinám vojáků, jejichž dítě vážně onemocnělo.

Pomáhají vojáci, individuální i firemní dárci

V roce 2021 bylo zasláno 25 000 příspěvků od individuálních a firemních dárců, organizací a sdružení v hodnotě 8,2 milionu Kč. Z toho 82 % příspěvků pocházelo od individuálních přispěvatelů a zbylých 18 % tvořily dary od firem. Také díky projektu DMS získal loni fond částku 20 000 Kč. Současně se zvýšil počet pravidelných měsíčních dárců na celkových 1 800. Na podporu fondu se v roce 2021 uskutečnila řada sbírek, pokladničky byly součástí společenských, kulturních a sportovních akcí. Mezi akce spojené se sbírkovou činností patřil již tradičně Běh pro válečné veterány, který podpořila společnost ČEZ, a. s., která běh zařadila do své aplikace „Pomáhej pohybem“ a následně věnovala 100 000 Kč na pomoc nezaopatřeným dětem vojáků. Tou nejvýznamnější akcí je pravidelná sbírka u příležitosti Dne válečných veteránů, která vynesla téměř dva miliony korun.

Za významnou podporu fondu byly náčelníkem Generálního štábu AČR oceněny čestným odznakem AČR Za zásluhy III. stupně firmy ARAMARK, s. r. o., ČEPRO, a. s., HC Sparta Praha, Mikov, s. r. o., Vojenská zdravotní pojišťovna a další. K významným přispěvatelům fondu patří také Starbucks ČR, Sellier & Bellot, a. s., nebo STV Group. „Ze srdce děkuji všem, kteří se do sbírky zapojili a podpořili Vojenský fond solidarity. Mám z toho obrovskou radost, oproti loňskému roku byl letošní výtěžek téměř dvojnásobný. Velice mě také potěšilo, v jakém množství byly červené máky vidět mezi lidmi. Beru to nejen jako zájem o sbírku, ale i jako důkaz zvýšeného povědomí o náročné službě vojáků a válečných veteránů. Nesmírně si vážím přízně všech přispěvatelů fondu,“ bilancuje loňský rok generálka Šmerdová. Vojenský fond solidarity v roce 2021 své poslání splnil a má vytvořené všechny předpoklady pro další trvalé, prospěšné a úspěšné působení. Jeho činnost bude nadále zaměřena na shromažďování finančních prostředků pro děti vojáků, kteří zahynuli v souvislosti s výkonem služby, a pro vojáky a jejich blízké, kteří se ocitli v těžké životní situaci.

Autor: kpt. Helena Řebíčková
a rtm. Nikol Švandera Slováčková

VOJENŠTÍ ZDRAVOTNÍCI STÁTŮ VISEGRÁDSKÉ ČTYŘKY JAKO JEDEN TÝM

Mezinárodní cvičení Medical Man 2022, které se konalo koncem letošního září v Hradci Králové, prověřilo práci zdravotníků států Visegrádské čtyřky. Cvičení se účastnilo celkem 181 příslušníků Armády České republiky a také armád Slovenska, Polska a Maďarska. Právě tyto státy se podílí na výstavbě Mnohonárodního zdravotnického uskupení Multinational Medical Task Force (MM MED TF) pro bojové uskupení Evropské unie. Práci vojenských zdravotníků a jejich schopnost vzájemné spolupráce hodnotil čtyřladvacetičlenný tým z jedenácti různých zemí.

MEDICAL MAN 2022

Operační sály, laboratoře i jednotka intenzivní péče

Výstavba polní nemocnice trvala necelý měsíc. V reálné situaci je možné nemocnici podle rozsahu postavit v řádech několika dní. S ohledem na vyčíselnost vojenského zdravotnického personálu se jedná o relativně unikátní příležitost, koridor polní nemocnice se staví pouze jednou ročně, a proto i samotná výstavba byla vlastně pojata jako nácvik. Celý koridor této polní nemocnice tvoří 23 nafukovacích stanů a 18 zdravotnických kontejnerů. Tyto kontejnery obsahují speciální nemocniční pracoviště jako například operační sály, laboratoře či jednotku intenzivní péče. Rozměry tzv. koridoru jsou impozantní a dají se srovnat s menším fotbalovým hřištěm určeným pro mezinárodní utkání, celý komplex měří 80x60 metrů. Další stany tvoří ubytovací zázemí pro personál nemocnice, k dispozici je veškeré sociální vybavení pro pacienty i personál, polní kuchyně a jídelna.

Nemocnice, která byla na cvičení vybudována a která je součástí zdravotnického uskupení EU, je na úrovni tzv. ROLE 2E. Rozsah úkolů výkonů, a zákroků, které je tato polní nemocnice schopna poskytnout, je možné laickým pohledem srovnat s okresní nemocnicí, s tím rozdílem, že ta vojenská má výrazně rozšířenou kapacitu urgentní a traumatologické péče. Personálním složením a technickým vybavením je schopná plnohodnotně poskytnout péči v případě zranění končetin, břišní chirurgie, a to včetně použití moderních diagnostických prostředků.

Každý stát V4 disponuje jiným vybavením

Samotná příprava a plánování vzniku tohoto Mezinárodního zdravotnického prvku trvala poměrně dlouho. Každý ze států V4 disponuje jiným vybavením a kapacitami jak technickými, tak personálními. Jádrem celého prvku tvoří polní nemocnice a personál 6. zdravotnického praporu Agentury vojenského zdravotnictví. To doplňují specialisté a zdravotnická technika ostatních států V4. Součástí je tak například slovenská zubní ambulance nebo maďarská a polská zdravotnická vozidla. „Jsme velice rádi, že toto cvičení potvrdilo, že koncept spolupráce zdravotnických prvků států V4 je na této úrovni plně funkční a schopen nasazení,“ potvrdil ředitel Agentury vojenského zdravotnictví plukovník Ladislav Šlechta. „Je

pochopitelné, že se v průběhu hodnocení vyskytly nějaké dílčí nedostatky, s tím je nutné vždy počítat a sjednotit takzvané standardní operační postupy. Veškerý zdravotnický personál, bez rozdílu národnosti, je ale absolutně připraven a schopen okamžitě poskytovat perfektní zdravotní péči,“ dodal plukovník Radek Hubáč, řídící cvičení.

O nasazení rozhodují orgány Evropské unie

O nasazení tohoto zdravotnického prvku budou rozhodovat orgány Evropské unie. A právě zástupci Vojenského výboru EU zavítali ve čtvrtek 22. září do Hradce Králové, aby se mohli seznámit nejen s vyčleňovanou polní nemocnicí, ale také s Agenturou vojenského zdravotnictví. Mohli si tak prohlédnout třeba Mobilní hospitalizační jednotku Odboru biologické ochrany Těchonín nebo mobilní veterinární ambulanci Vojenského veterinárního ústavu Hlučín. „Nejenom polní nemocnice, ale i další speciální zdravotnické a veterinární prostředky, kterými agentura disponuje, se pravidelně účastní mezinárodních cvičení a v případě potřeby jsou využívány v rámci zahraničních operací nebo dokonce v případě reálného využití ve prospěch civilního sektoru,“ dodal plukovník Šlechta. Podle kladných reakcí zástupců EU je možno usuzovat, že v tomto ohledu jsme opravdu na naprosto srovnatelné úrovni s ostatními armádami členských států nebo je svou kapacitou dokonce převyšujeme.

Text: mjr. Lada Ferkálová,

foto: Jiří Sejkora a nrtm. Martin Charvát

DEN HRDINŮ

S VOJÁKY I TECHNIKOU

Armáda České republiky se představila společně s celým integrovaným záchranným systémem na Dni hrdinů na Výstavišti v pražských Holešovicích. Vojáci ukázali návštěvníkům výstroj i výzbroj, prostřednictvím mobilního odběrového centra Ústřední vojenské nemocnice mohli zájemci darovat krev a odbor komunikace v rámci vzdělávacího projektu Příprava občanů k obraně státu připravil pro děti i dospělé vědomostní soutěže o ceny. Za resort obrany návštěvníky přivítal a program armády představil 1. náměstek ministryně obrany František Šulc.

„Česká armáda má ve svých řadách hodně hrdinů, kteří své hrdinství prokazují nejen v zahraničních operacích, ale pomáhají i při mimořádných krizových situacích našim občanům v rámci celé České republiky,“ řekl při zahájení náměstek ministryně obrany František Šulc a dodal, že právě pro své mimořádné schopnosti jsou čeští vojáci nedílnou součástí záchranných a bezpečnostních složek a tento „Den hrdinů“ patří právem i jim. Vyzdvihl zejména součinnost české armády při pandemii covidu, při povodních a zvládnutí následků ničivého tornáda na jižní Moravě, ale i při požáru v národním parku České Švýcarsko.

Technika, výzbroj, soutěže i bojové umění

Armáda představila Tatra 815-7 PRAM s pancéřovanou kabinou z výzbroje 41. mechanizovaného praporu, lehké obrněné vozidlo Iveco z 44. lehkého motorizovaného praporu a Land Rover Defender 130 Kajman z 43. výsadečného pluku, vojáci z 31. pluku radiační, chemické a biologické ochrany předvedli

lehké obrněné vozidlo pro radiační, chemický a biologický průzkum včetně malého dekontaminačního vozidla. 25. protiletadlový raketový pluk představil obrněné vozidlo Dingo a velký zájem dětských i dospělých návštěvníků byl o protiletadlový systém RBS 70.

Ukázku výzbroje a výstroje připravili příslušníci Vojenské policie. Zájemci z řad návštěvníků mohli přímo na místě darovat krev prostřednictvím mobilního odběrového centra Ústřední vojenské nemocnice. Dynamickou ukázkou – boj zblízka – předvedli studenti z Vojenské střední školy a Vyšší odborné školy Ministerstva obrany z Moravské Třebové.

Součástí ukázek byl i projekt Příprava občanů k obraně státu (POKOS) s výstavou a vědomostními soutěžemi. „Návštěvníci se dověděli nejen zajímavé informace o obraně našeho státu, jak funguje armáda během mimořádných a krizových situací, ale i cenné informace, jak poskytnout první pomoc. Jako odměnu za správné odpovědi si pak mohli odnést i drobné dárky s vojenskou tematikou,“ říká Daniela Hölzelová z odboru komunikace Ministerstva obrany.

Bezpečnostní a záchranné složky IZS ukázaly techniku i schopnosti

Prostřednictvím dynamických ukázek se představily všechny záchranné složky IZS. Návštěvníci viděli i speciální ukázky techniky jako vrtulník Policie ČR, vyprošťovací tank, letištní speciál Panter nebo záchranný speciál GOLEM.

Hasičský záchranný sbor v rámci vzpomínek na povodně v roce 2002 zapojil návštěvníky do stavby protipovodňové zdi. Pro děti i dospělé hasiči připravili kolem pěti set pytlů, které se musely naplnit pískem, a z těch se pak stavěla protipovodňová zeď. Návštěvníkům se pak postupně představili: Záchranná brigáda kynologů Praha, městská policie se svým jízdním oddílem a výcvikem psů, Speleologická záchranná služba s ukázkou slaňování a vyprošťování, Policie ČR ukázala zpacificování pachatele a Dopravní podnik HMP předvedl ukázkou vyproštění vykolejené tramvaje.

Celá akce se od rána až do večera těšila velkému zájmu dětí i dospělých a dorazilo na ni několik tisíc návštěvníků.

Text a foto: Jana Deckerová

STŘÍBRNÁ BRÁNA OTEVŘENÁ

„Tati, už tam budem?“ Míříme 28. září na Den otevřených dveří Ministerstva obrany ČR. Na sedmiletou hlavičku je to z Kokořinska cesta dlouhá, ale od tramvaje ke „stříbrné bráně“ je to pro dva páry dětských nohou už jen coby dup. Obloha je zatažená, ale vojenští policisté se usmívají už zdálky a zamračenou tvář jsme nepotkali žádnou.

Poprchává, poprchává, proto rovnou ke stanům. U pultíku POKOS nás vítá nabídka kvízu. Osmák Filip postupně wpisuje do letáku odpovědi. „Ženijní? To jsou ty, co stavěj třeba mosty.“ Mladší Štěpán se zatím bez řeči usadí k omalovánkám. Kvíz je vylustěn, kontrola výsledků je shovívavější než ve škole, luštitel si oddechne. Nabídka odměn je však dalším kvízem sama o sobě. Volba nakonec padá na deku.

Vracím se k mladšímu. Omalovánky se mi líbí, obrysy obráčku jsou jen naznačené, musí se nejprve dokreslit a až pak se vybarvuje. Díky tomu, jak se zdá, se Štěpán do práce zabal s vervou. Maskovací zbarvení mu ještě nic neříká. Žlutá by snad zapadla do pouště, ale ten červený spodek k tomu nesedí. Leda by operační nasazení probíhalo za východu slunce. Khaki pastelky v papírnicích prostě chybí. Khaki barva spojuje řadu vojenských vozidel, s nejnovější Toyotou Hilux na začátku a končící prvorepublikovou třinápravovou Škodou 903. Chrudimští výsadkáři přivezli Land

Rover Kajman s otevřenou kabinou. „Můžu si i sednout?“ „Můžete, ale je to celé mokré. Zkuste si radši naskočit na lafetu!“ Chvilí si s výsadkáři povídám o Afghánistánu. Filip má nejraději tanky, ty tu nejsou, ale úplně vzadu je k prozkoumání kanon. Ale motorka vojenské policie, to je něco pro Štěpu. Opravdová! Policista mu rozsvítí i majáčky. Fotku pro maminku a rychle ke hlavnímu vchodu. Pod schody chytíme skupinku s průvodcem z Vojenského historického ústavu, přibližujícím historii nejprve kadetní a pak vojenské vysoké školy, dnes hlavní budovy ministerstva.

Filip poslouchá výklad celkem soustředěně. V místnosti, kde se konají porady v nejužším kruhu, se ho ptám, jestli pozná nějakou vlajku. „Blázníš? Vidíš, jak jsou svěšený?“ Výzvu však přijímá: „Asi Francie... Itálie, Belgie? Může tamto být Švýcarsko?“ Průvodce ukazuje na zvláštní tvar zasedacího stolu a pokládá tradiční otázku – jakpak se mu asi říká? Ani štít, ani věčko, ani loď. Aha, žehlička. Nepřilíš

vznešené, ale náhodou originální. Na mladšího to bylo trochu dlouhé, ožil ale ve vojenském salónku vyzdobeném pistolemi a šavlemi. Na chodbě u hlavního schodiště vytahuje mobil a dokumentuje, kde dneska byl. Cestou zpátky k bráně míjíme znovu stánek POKOS. Jsme mezi posledními, takže nám ochotně nabízejí, abychom si ještě vybrali ze zbývajících motivačních předmětů.

Výlet do Prahy dává vydělat i nadnárodnímu řetězci, ležícímu na ústupové trase z hlavního města. Opouštíme ho narychlo, jede nám autobus. Štěpa tam zapomněl náramek od POKOSu. „K čemu vlastně je?“ ptám se. „K ničemu,“ odpovídá Filip, „prostě upomínkovéj předmět.“ Ale Štěpu to mrzí, chtěl ho ukázat ve škole. Slibuji, že zkusím získat náhradní. Cestou na autobus se ukazuje, že královnou dne je armádní baterka. Teleskopická, ohýbací, na obou koncích s magnetem. Nakonec byl ten den plný dojmů natolik, že Štěpán zpáteční cestu prospí. A ani free wifi na tu nezmuže nic.

S vojáky sázely aleje tři tisíce dobrovolníků

BRDSKÉ STROMSÁZENÍ

Ani vytrvalý déšť neodradil lidi od sázení ovocných stromů s Vojenskými lesy a statky (VLS). Státní podnik, hospodařící v lokalitách se strategickým významem pro obranu státu, pořádal v sobotu 17. září Brdské stromsázení. V srdci bývalého vojenského újezdu, dnes nejmladší české chráněné krajinné oblasti, představil vizi přírodě blízkého hospodaření v této unikátní přírodní lokalitě.

Náhorní planinu od rána zalévá déšť, od Nepomuku přesto proudí celé dopoledne rodiny s dětmi, dětské oddíly i skupiny seniorů. Přišli si vysadit „svůj“ strom u cest protínajících Pádrťské pláně. Na kartičku píší vzkaz, s výsadbou jim pomůže lesník z brdské divize VLS. Návštěvníci se fotí, ukládají si polohu do mobilu a pak většinou míří za doprovodným programem. Postarší muž by rád vysadil strom mimo určené plochy. „Maminka pocházela ze Zadní Záběhlé, vím přesně, kde stál její rodný dům a chtěl bych vysadit strom na tom místě.“ Na obhlídku se vydává hlavní inženýr brdské divize VLS Zbyněk Nejman. „Jo, to půjde,“ a spolu vyrážejí vysadit připomínku zaniklého rodiště předků.

S kůrovcovou kalamitou, jež propukla v roce 2015, stále bojují lesníci VLS v Brdech, Boleticích a v Ralsku. Podnik odpověděl největší zalesňovací akcí ve své devadesátileté historii.

„Každá krize je zároveň i šancí, a nejinak tomu bylo v případě kůrovcové kalamity, která nám dala prostor pro změnu hospodaření. Naši novou strategii přírodě blízkého hospodaření ve věkově i druhově pestrých lesích podpořila i Evropská komise,“ vysvětluje Roman Vohradský, od dubna ředitel VLS. Na novém přístupu se léta podílel jako šéf lesníků v Ralsku. „Veřejně však tyto věci byly málo známé a hledali jsme cestu, jak veřejnosti sdělit, co v lesích chystáme a proč. Tak vzniklo Brdské stromsázení.“ Každý jednotlivec či skupina zasadila pouze jeden strom. „Nechtěli jsme, aby lidé zastali naši práci při obnově lesa,“ říká ředitel Vohradský. „Chtěli jsme je zapojit do krajino-tvorby, dát jim možnost stát se součástí Brd.“ Nejde přitom o zalesnění maximální plochy. Do alejí v otevřené krajině se sázejí lesní odrůdy ovocných stromů. Podle starých lesnic-kých map byly běžnou součástí českých lesů,

intenzivní smrkové hospodaření je však téměř vytlačilo.

Stromy sázel také legendární hokejový brankář Dominik Hašek, moderátoři Robert Záruba a Nora Fridrichová, herci Lukáš Langmajer s Kryštofem Hádkem nebo polárník Petr Horký. Ve slosování čekal coby překvapení jubilejní stomiliontý strom, který VLS po kalamitě vysadily. Výherci ho zasadili u pomníku seskoku dvou paradesantních skupin v roce 1942. K tomu získali víkendový pobyt u Hořejšího Pádrťského rybníku s doprovodným programem.

„Děkujeme za parádní, perfektně připravenou akci,“ shrnula dojmy v FB skupině CHKO Brdy Vladka Hladká. „I přes malou nepřízeň počasí, což nám skalním brdáčkům nevadí, to bylo prima.“

V soutěži Logtech 22 čekaly na soutěžní družstva náročné disciplíny

ODHODLÁNÍ, SOUTĚŽIVOST A TOUHA VYHRÁT

To bylo hlavní motto soutěže Logtech 2022, kterou začátkem letošního září připravili vojáci 14. pluku logistické podpory z Pardubic. V dopolední části soutěže se mezi sebou utkalo celkem 23 pětičlenných družstev. Součástí každého týmu byla vždy jedna žena. Týmy musely projít celkem osmnácti stanovišti, která prověřila nejen fyzické schopnosti a manuální zdatnost soutěžících, ale také jejich vševojskové znalosti a dovednosti. Bodovaly se úkoly ze střelecké přípravy či znalosti z oblastí logistiky.

Všechny disciplíny samozřejmě vyžadovaly vzájemnou spolupráci členů v týmu. Odhodlání, soutěživost a touha vyhrát poháněla všechny soutěžící a některé doslova pohltila. A to také díky podpoře fanoušků – kolegů i samotných velitelů z jejich jednotek. Celý průběh soutěže bedlivě sledoval také velitel pluku, velitelé a zástupci praporů a vrchní praporčíci. Také hostující soutěžní družstva ze Správy letiště, Centra podpory operací a Centra zabezpečení oprav přišli podpořit kolegové i jejich náčelníci.

Vítězství patří velitelské rotě 14. plogp

Odpolední část soutěže byla zaměřena na mezipraporní klání logistiků. Všechna rotní družstva byla spojena v jedno praporní a začal boj o „Putovní pohár velitele 14. pluku logistické podpory“. Na osmi pracovištích byl při plnění jednotlivých úkolů kladen důraz na schopnost rozdělit si úkoly a koordinaci činností v týmu. Všichni, kteří ještě před malou chvílí soutěžili proti sobě, museli spojit své síly a fungovat jako jeden celek.

A jak to tedy letos dopadlo a který prapor vybojoval putovní pohár? Třetí místo v soutěži družstev vybojovali vojáci ze 3. zásobovací roty 141. zásobovacího praporu, druzí se umístili jejich praporní kolegové z roty logistiky 141. zásobovacího praporu.

Zvítězilo družstvo z velitelské roty 14. pluku logistické podpory.

Gratulace všem zúčastněným

V odpolední soutěži praporů 14. pluku logistické podpory zvítězil a putovní pohár velitele pluku si v letošním roce odnesl klatovský 142. prapor oprav.

Gratulace patří nejen vítězům, ale i všem zúčastněným!

A všem patří poděkování za nadšení, s jakým se do soutěže vrhli!

Text a foto: Jana Deckerová

VOJENSKÝ PĚTIBOJ – SPORT PRO OPRAVDOVÉ VOJÁKY

Vojenský pětiboj je bezesporu jedním z nejnáročnějších sportů. Podobně jako u jiných vícebojů je jeho náročnost dána tím, že sportovec musí být všestranně připraven a zvládnout často velmi rozdílné dovednosti. To, že je vojenský pětiboj v rámci Mezinárodní rady vojenského sportu (CISM) sportem číslo jedna, je dáno tím, že disciplíny poměrně věrně kopírují základní činnosti vojáka. A těmi jsou dovednost střelby, překonávat terénní a umělé překážky, plavat, házet granátem a běhat. Dalším důvodem je, že jako jeden z mála sportů mezi 25 sporty CISM, ve kterých je pořádáno mistrovství světa, jsou ve vojenském pětiboji každoročně pořádány regionální závody.

Letošní rok, přestože se po „době covidové“ ještě nepodařilo uspořádat mistrovství světa, byl a je na závody bohatý. Na závodech v rakouském Seebensteínu obsadilo družstvo mužů 2. místo za reprezentací Rakouska a v individuální soutěži žen obsadila nadrotmistryně Adéla Voráčková z Hradní stráže celkově 3. místo za reprezentantkami z Německa. V dalších závodech v dánském Holstebro a ve švédském Halmstadu naši reprezentanti nestartovali. V následujícím závodě v Rakousku, tentokrát ve Wiener Neustadtu, se našim závodníkům tolik nedařilo a obsadili celkově 7. místo. Napravit svoje výkony budou moci v posledním závodě sezony v dánském Oksbølu.

Z hlediska Armády České republiky byly nejdůležitější domácí závody. Závody, které byly

pořádány ve Vyškově jako „Přebor resortu MO ve vojenském pětiboji s mezinárodní účastí.“ Velitelství výcviku – Vojenská akademie Vyškov hostilo v měsíci červnu 50 vojenských sportovkyň a sportovců z devíti států, což byl v letos pořádaných závodech nejvyšší počet. Kromě naší reprezentace to byli sportovci z Bahrajnu, Dánska, Itálie, Lotyšska, Německa, Norska, Rakouska a Spojených arabských emirátů. V rámci mezinárodního závodu soutěž žen ovládly reprezentantky Dánska, které vyhrály jak soutěž družstev, tak také obsadily všechna tři pódiová umístění, v pořadí Juliane Hvid, Sara Hjalager a Johanne Tolstrup. V soutěži mužů vyhrálo také družstvo Dánska před družstvy z Bahrajnu a Spojených arabských emirátů. Naši muži obsadili 5. místo. Soutěž jednotlivců nejlépe zvládl Philipp Reuss z Německa před Markusem Pernjakem z Rakouska a Fahadem Althawadi z Bahrajnu. V rámci přeboru resortu AČR zvítězila v soutěži žen již zmíněná nadrotmistryně Adéla Voráčková z Hradní stráže před svobodnicí Michaelou Lecjaksovou ze základny dopravního letectva Kbely. V soutěži mužů se stal přeborníkem AČR pro rok 2022 rotmistr Vojtěch Neumann před kapitánem Matějem Pickou (oba z VÚ 7935 Jinče) a rotným Zdeňkem Didkem z Vojenského oboru při FTVS UK.

Závody ve Vyškově měly kromě výše zmíněného nejvyššího počtu startujících ještě jeden primát. Poprvé proběhly celé na jednom místě, když se podařilo ve spolupráci s ASC Dukla

zajistit elektronické terče a nemuselo se komplikovaně cestovat mezi Plzní a Vyškovem. Dalším bonusem byla nejen perfektní organizace všech jednotlivých závodů, ale také logistické zabezpečení všech zahraničních účastníků. Stručně lze říci, že letošní závod nastavil do budoucna laťku velmi vysoko. Snad jedinou rádkou bylo, že se kvůli finančním předpisům nepodařilo zajistit, přestože na to finanční prostředky byly, společné stravování našich a zahraničních závodníků, což je na všech zahraničních závodech naprosto samozřejmé. Skvělou práci odvedli tělocvikáři Centra tělesné výchovy pod vedením podplukovníka Romana Blahuty a nadporučíka Radoslava Kaly, kteří si dali za cíl pro příští závody zrealizovat rekonstrukci a modernizaci sportoviště pro hod granátem. V neposlední řadě je na místě zmínit podporu vedení VeV-VA, kterou vyjádřil na závěrečném ceremoniálu plukovník gšt. Hynek Pavlačka. Vyslovil nejen poděkování všem organizátorům, ale také všem sportovcům

za jejich výkony a vyjádřil přesvědčení, že se v příštím roce opětovně setkáme.

S končící sezonou nelze nezmínit, že prakticky začíná sezona nová. Vojenští pětibojaři nejsou žádnou uzavřenou skupinou. I vy se můžete stát členy jejich týmu. Stačí se jen prostřednictvím svých tělovýchovných náčelníků přihlásit na některé z tréninkových soustředění nebo přímo oslovit nadporučíka Radoslava Kalu (VeV-VA Vyškov), kapitána Viktora Novotného (UO Brno), majorku Janu Vilímovou (OdTV ORPřV SRS MO), majora Michala Škobrtala (VVP Praha) nebo plukovníka Lubomíra Přivětivého (VO FTVS UK). Všichni zájemci o tento sport se také mohou zúčastnit armádního přeboru, který se bude konat ve Vyškově od 12. – 16. 6. 2023. Nejlepší sportovci pak dostanou možnost reprezentovat AČR na mezinárodních závodech, jejichž vrcholem bude mistrovství světa ve Švédsku v termínu 20. – 28. 8. 2023. Třeba to budete právě vy!

Text: plk. Lubomír Přivětivý, foto: AČR

VE SPRÁVNÝ ČAS NA SPRÁVNÉM MÍSTĚ

Práce s lidmi, podílení se na tvorbě personálních zámyslů, nominace vojáků do kariérových a jazykových kurzů – to je jen hrubý výčet činností praporčíka Tomáše Růžičky, jenž působí jako vrchní praporčík u 262. radiotechnického praporu 26. pluku velení, řízení a průzkumu.

Dennodenně se vrchní praporčík setkává s mnoha příslušníky, jejichž životní příběhy nejen poznává, ale i v mnoha případech směřuje tím nejlepším směrem. „Je to přesně tak. Díky této pozici se můžu aktivně podílet na profesním životě vojáků u 262. radiotechnického praporu. Tímto jim pomáhám řešit nejen jejich pracovní problémy, ale často i ty soukromé. A právě největší odměnou pak pro mě je, když se na mne voják obrátí, zdali bych mu poskytl pomoc při řešení jeho záležitostí. To je ta správná zpětná vazba. Díky těmto zkušenostem je pak

radost vidět, že funkce vrchního praporčíka funguje tak, jak má.“

Důvěra po celé republice

Kroky praporčíka Tomáše Růžičky, jako jednoho z hlavních představitelů 262. radiotechnického praporu, směřují po celé České republice, neboť tomu odpovídá dislokace jednotek tohoto praporu.

„Naše jednotky máme rozmístěny po celé republice, od Mariánských Lázní po Ostravu, od Českých Budějovic po Brno. I přes tyto vzdálenosti se snažím s vojáky aktivně mluvit o jejich

službě u jednotky, několikrát do roka je osobně navštěvuji. V mé práci není důležitá jen vazba mezi veliteli jednotek a jejich příslušníky, ale rovněž i s velitelem praporu. Současného velitele 262. radiotechnického praporu podplukovníka Ing. Josefa Ordelta znám už z předchozích pracovních pozic a panuje mezi námi vzájemná pracovní souhra a důvěra. Za to jsem moc vděčný.“

Zkušenosti z „kopačáku“

Praporčík Tomáš Růžička není pouhým vrchním praporčíkem, ale především specialistou

v oblasti radiotechnického vojska. Jako bývalý příslušník radiotechnické roty v Nepolisech se podílel na projektu FADR, kdy se do systému NATO Integrated Air and Missile Defence System (NATINAMDS) zapojoval tehdy nový 3D radiolokační prostředek RAT-31DL.

„Na radiotechnickou rotu v Nepolisech jsem nastoupil v roce 1996 po ukončení studia vojenské střední školy. Na radarech jsem prošel všemi funkcemi, od mladšího technika až po náčelníka radiolokátoru P-37. V roce 2005 jsem byl spolu s dalšími kolegy vybrán k přeškolení na nový typ radiolokátoru RAT-31DL. Toto přeškolení tehdy probíhalo v Itálii a jako u každé zahraniční cesty je důležité ovládat cizí jazyk, v případě radiolokátoru RAT-31DL se bez něj dodnes voják neobejde. Ačkoli to byla krásná i náročná léta, kariérní posun je potřeba, a tak jsem od roku 2019 vrchní praporčík a ten pomyslný šroubovák, který každý správný technik radaru nosí v kapse, jsem pověsil na hřebík po dlouhých 22 letech. Po celou dobu jsem se snažil předávat své vědomosti mladším kolegům v rámci výcviku. A to dělám vlastně i teď.“

Každá minuta drahá

Jako bývalý technik radiolokátoru P-37 a RAT-31DL zastává praporčík Tomáš Růžička mimo jiné i funkci zkušební komisaře specialistů radiotechnického vojska, kdy se takto podílí na výcviku a přezkoušení radarových odborníků. A právě během této činnosti zažil praporčík Růžička událost, která by zaskočila snad každého vojáka: „Účastnil jsem se právě přezkoušení příslušníků RTV v Nepolisech. Ve chvíli, kdy jsem pokládal otázky přezkušovanému, se otevřely dveře, a kolega na mě zakřičel: Tome, stala se nehoda. Ten hlas patřil nadporučíku Davidu Hlaváčovi, zástupci velitele radiotechnické roty. Neváhal jsem ani minutu. Společně s ním a velitelem jednotky kapitánem Ing. Tomášem Chalupníkem jsme nasedli do auta a jeli k místu nehody, které se nacházelo jen kousek jednotky na hlavní silnici.

Na místo nehody jsme přijeli přibližně za minutu. V příkopu vedle silnice leželo auto převrácené na střechu a pod ním byla přimáčknutá mladá žena. Nadporučík Hlaváč a kapitán Chalupník společně s ostatními řidiči, kteří byli svědky nehody, přivzvedli auto a já opatrně vytáhnul ženu zpod auta. U zraněné jsem provedl záklon hlavy, abych zprůchodnil dýchací cesty. Potom jsem začal zjišťovat, zda dýchá. Zraněná nedýchala,“ říká praporčík Tomáš Růžička, který v tento vypjatý moment nezaváhal ani minutu. „Ihned jsem zahájil resuscitaci – nepřímou masáž srdce společně s umělým dýcháním s pomocí dýchací masky, kterou jsem měl u sebe. Resuscitace trvala asi

pět minut, přičemž poté došlo konečně k obnově dechu a srdeční činnosti. V tu chvíli se na místo dostavila posádka Zdravotní záchranné služby a zraněnou si převzala do své péče,“ dodává praporčík Růžička.

Zachránit lidský život je nade vše

Nebyl to první zásah, který praporčík Tomáš Růžička zažil. „Každý voják je na svém útvaru proškolen v zásadách poskytování první pomoci. Já mám tyto vědomosti ještě rozšířeny o kurz BLS/AED u Záchranné služby Hradec Králové a aktivně působím v systému First Responder, tedy poskytování první pomoci na vyžádání. Na žádost záchranné služby vyjždím k událostem typu NZO (náhlá zástava oběhu). Pokud se na místo události dostavím jako první, ještě před příjezdem záchranných složek, okamžitě zahajuji resuscitaci spočívající v nepřímé srdeční masáži, plicní ventilaci pomocí dýchací masky a monitorování srdeční činnosti pomocí AED.“

Jak ostatně dodává praporčík Tomáš Růžička, tyto praktické zkušenosti jsou k nezaplacení, když může člověk provést to nejdůležitější – zachránit lidský život. „First responderem jsem již pět let. Ačkoli mám často před očima neveselé příběhy tolika neznámých, kteří vám vstoupí do života bez očekávání, podílet se na záchraně lidských životů je pro mě čest a jsem vděčný za to, že se mi to už tolikrát podařilo.“

Text a foto: kpt. Jiřina Polcrová

REGENERACE PO ZÁTĚŽI – PRAXE

Fyzická připravenost je jednou ze základních požadovaných schopností pro operační použití jednotlivců a jednotek k vedení vojenských operací. Prostřednictvím výcviku je dosahováno potřebné úrovně fyzické připravenosti a současně její udržování. Nástroj k udržení požadované fyzické připravenosti představují jednotlivé prostředky regenerace, podporující přirozené procesy zotavení. Účelem procesu zotavení je odstranění vzniklé únavy a adaptace organismu na předchozí zátěž (superkompensace, hypertrofie, nárůst svalové síly atd.).

Témata únavy, adaptace na zátěž a prevence přetížení a zranění pohybového aparátu byla teoreticky popsána v předchozích pěti článcích seriálu Systém udržování výkonnosti

a eliminace přetížení pohybového aparátu. V pořadí již šestý článek nabízí praktické ukázky jednotlivých prostředků regenerace, které pro prostředí výcviku vybrala kapitánka Mgr. Monika Bačíková z oddělení tělesné výchovy SRS MO, profesionálně se věnující tomuto tématu několik let.

Optimální načasování

Po zátěži

Pro účinné naplnění všech zotavných procesů je potřeba zahájit regeneraci co nejdříve po zátěži. Výběr vhodných prostředků regenerace se odvíjí od typu předchozí zátěže. Obecně po zátěži anaerobního charakteru (vysoká intenzita, vyšší tvorba laktátu ve svalech – pocit tuhnutí) je doporučována lehká pohybová aktivita o velice nízké intenzitě, např. lehký výklus, mírné protažení (NE statický strečink), automasáže nebo Flossing (metoda komprese měkkých tkání prostřednictvím gumové pásky). Principem je udržovat potřebné prokrvení a dát tělu dostatečný čas na zpracování vytvořeného laktátu, který tělo následně využívá jako zdroj energie. Po takto náročném zatížení se naopak nedoporučuje saunování ani jakékoli jiné tepelné procedury.

Zátěž tzv. aerobního charakteru (střední intenzita, nedochází ke zvýšené tvorbě laktátu) umožňuje zařadit v rámci regenerace saunování nebo vířivou vanu. Z osobních pomůcek je vhodné zařadit automasáže pěnovými válci nebo míčky (metoda SMR – Self Myofascial Release).

Pokud časové nebo prostorové podmínky neumožňují vyklusání, protažení nebo automasáže bez / s pomůckami, neúčinnějším univerzálním prostředkem regenerace je střídavé nebo studené sprchování po vlastní hygieně. Jemná mikromasáž kapkami vody a střídání teplé a studené vody zde působí na vegetativní nervový systém, což způsobuje vyšší prokrvení tkání (podpora zotavných procesů a odstranění únavy). Sprchování se zahajuje teplou vodou okolo 40°C, následuje změna teploty na přibližně 12°C. Tento postup se několikrát prostřídá a procedura končí aplikací studené vody.

Aplikací chladové terapie (studené sprchování, kryosauna) dochází k hlubšímu prokrvení tkání, a je tak jedním z neefektivnějších prostředků regenerace po zátěži. Pravidelné absolvování současně zvyšuje celkovou odolnost organismu (prevence virových a zánětlivých

Automasáž lýtkových a holenních svalů

Automasáž svalů stehna

SYSTÉM UDRŽOVÁNÍ VÝKONNOSTI A ELIMINACE PŘETÍŽENÍ POHYBOVÉHO APARÁTU

onemocnění). Vhodná délka aplikace studeného sprchování se uvádí 1–2 minuty. Pro zvýšení efektu zvýšeného prokrvení je po studeném sprchování doporučena suchá frotáž (tření) suchým ručníkem/osuškou.

Po výcviku

Dalším příkladem optimálního načasování regenerace je případ, kdy se voják vrátí z více-denního výcviku v terénu, kde není možné dodržovat pravidelný režim a jednotlivé prostředky regenerace. V takovém případě je vhodné po návratu zařadit dvou až třídní regenerační blok (záleží na charakteru zátěže). První část využívá formu pasivní regenerace – např. sauna, kryosauna, masáže, SMR, Flossing apod. Druhá část regeneračního bloku má již charakter aktivní regenerace, např. kompenzační cvičení (včetně fyziotréningu), lehké cvičení v bazénu, výklus nebo mírná jízda na kole.

Během výcviku

Podpořit proces zotavení je nezbytné již v průběhu zátěže (výcvik v terénu) v okamžiku pauzy na odpočinek. Jako prevence přetížení mohou sloužit automasáže přes oděv (hnětení, tepání, chvění), kloubní cvičení nebo mírné protažení. Podstatnou roli zde bude hrát pitný režim (iontové nápoje) a vhodná strava (energetické tyčinky). Za těchto podmínek lze obnovit výkonnost až na původních 75–85 %, a tím zkrátit celkovou dobu regenerace a prodloužit tak výkon jedince – jeho funkční možnosti.

Praxe

Níže jsou uvedeny vybrané příklady prostředků regenerace (automasáže, kloubní cvičení a lehké protažení), které je možné aplikovat v průběhu výcviku v terénu. Cílem je rychlé odstranění vzniklé únavy těla, podpořit

Automasáž svalů paže

přirozený proces obnovy sil (zotavení) a udržet požadovanou výkonnost vojáka.

Zkratky

VP – výchozí poloha
P – provedení
DK – dolní končetina/ny
HK – horní končetina/ny

Automasáže – Cíl

- Uvolnění svalového napětí.
- Zvýšení hydratace fascií.
- Zvýšené prokrvení (odplavení produktů metabolismu – např. laktát).
- Zmírnění vzniklé bolesti a pocitu tlaku.

Doporučené provedení – pokyny

- Pravou i levou rukou obejměte z obou stran danou část HK/DK.
- Síla úchopu je přiměřená.
- Plynulým pohybem se snažte posouvat kůži, podkoží i celý sval na jednu stranu do bariéry, tzn. kam až vám to měkké tkáně dovolí, a poté opakujte plynule na druhou stranu opět do bariéry (měkké „zarážky“).
- Automasáž je plynulá, střední rychlosti.
- Dýchejte volně a pravidelně (fáze výdechu delší než fáze nádechu).
- Každý hmat proveďte 4x na každou stranu (celkem 8x).
- Provádějte na obě končetiny.

Chyby

- Rychlé a nekoordinované provedení.
- Příliš silný úchop.
- Zadržování dechu.

Kontraindikace

- Porušení celistvosti kůže (poranění, kožní nemoci).

Text: Monika Bačíková, foto: prap. Petr Dohnal

Automasáž svalů předloktí

28. ŘÍJEN 1918 – DEN VZNIKU REPUBLIKY

Dne 28. října 1918 vznikl československý stát. Zrodil se jako odraz a naplnění tužeb a vůle českého národa i Slováků po samostatnosti. Ty se ke sklonku první světové války projeví v mohutných demonstracích i manifestacích především českého obyvatelstva a krocích jeho politických představitelů, jež vyústily v rozchod s Rakousko-Uherskem a v proklamaci samostatnosti.

Cizinou ceněný, kultivovaný a nekrvavý vznik státu usnadnilo mocenské vakuum, které nastalo na sklonku války ve střední Evropě porážkou a rozvrátím nejen Rakousko-Uherska, ale i Německa a revolucí otrášené ruské říše. Hladký zrod a úspěšné první kroky československé republiky nadmíru usnadnilo, že tento stát byl zásluhou představitelů zahraničního odboje, Tomáše Garrigue Masaryka, Milana Rastislava Štefánika a Edvarda Beneše, uznán vítěznými velmocemi už před svým vznikem, což byl jev v moderních dějinách nevídaný. Klíčem k tomuto uznání přitom byl historický zápas zahraničního československého vojska – legií za první světové války.

Cesta ke vzniku Československa nebyla zdaleka snadná. Slovensko bylo po staletí součástí uherského království a Čechy se roku 1526 pod hrozbou tureckého náporu spojily vůlí svých stavů s Rakouskem a Uhry v jednu říši. V ní vládoucí Habsburkové po porážce českého stavovského povstání roku 1620, a zejména od 18. století, nastolili centralizační kurs, ohrožující českou národní identitu, a v její východní části – Uhrách – docházelo k záměrnému odnárodňování Slováků.

Ačkoli po národním obrození zde stál na počátku 20. století moderní, takřka sedmimilionový český národ zcela vyspělý, na vysoké kulturní a hospodářské úrovni, se všemi národními atributy kromě státní samostatnosti, vědělo se toho v západních mocnostech o Čechách a jejich požadavcích na počátku první světové války málo – o zhruba dvou milionech Slováků pak takřka nic. Na možnost vytvoření samostatného československého státu hleděli mnozí politici Dohody jako na utopii.

Ještě dlouho během války přetrvávaly názory, že by Rakousko-Uhersko mělo být zachováno, zvláště kdyby se odtrhlo od německého spojence a uzavřelo separátní mír. Naopak

vůdcové zahraničního odboje tvrdili, že svobodný rozvoj utlačovaných národů habsburského mocnářství může zajistit pouze jeho rozpad.

T. G. Masaryk určil jako nejpřednější cíl zahraničního odboje „zorganizovat... vojsko“, a to samostatné, politicky podřízené vedení odboje. Prozíravě předpokládal, že válka bude dlouhá, Spojenci budou potřebovat každý pluk, pokud pak uznají čs. vojsko, uznají i československou věc. První oddíly českých a slovenských dobrovolníků vznikly počátkem války z krajanů ve Francii a zejména v Rusku v rámci tamních armád. Řady čs. vojáků-legionářů doplňovaly tisíce krajanů, zejména

z USA, avšak hlavně zajatci z front, kde čeští a slovenští vojáci válčili. Zvláštní čs. legie, v jejichž oddílech bojovalo během války odhadem na 100 tisíc mužů, se v průběhu války vytvořily v Rusku, Itálii a Francii.

Největší bylo čs. vojsko v Rusku, jehož řadami prošlo za války na 70 tisíc mužů. Tamní čs. střelecká brigáda se osvědčila v bitvě u ukrajinského Zborova 2. července 1917, když přes ústup ruských oddílů prolomila na 6,5 km dlouhém frontovém úseku obranu, pronikla do hloubky 5 km a za cenu 190 mrtvých a okolo 800 raněných získala 3 200 zajatců a množství zbraní.

Generálním sekretářem ČSNR se stal Edvard Beneš.

Slováky v ČSNR zastupoval Milan Rastislav Štefánik.

*Jako první politický orgán
čs. zahraničního odboje vznikl
Český komitét zahraniční.
Z něj se vyvinula Československá
národní rada, která oficiálně zahájila
svou činnost 14. května 1915.
Na fotografii T. G. Masaryk*

Řady čs. vojáků-legionářů doplňovali krajané žijící ve Francii.

Po krvavých zmatcích, následujících bolševický převrat, zůstaly čs. legie jedinou větší bojeschopnou vojenskou silou na území bývalé carské říše. V březnu 1918 uzavřeli Sověti mír s Ústředními mocnostmi, kterým to umožnilo přesun statisíců zajatců na západ. Legie se stahovaly do Vladivostoku, odkud měly být přepraveny na francouzskou frontu. Sověti jim v tom kladli překážky. V květnu po Trockého rozkazu odzbrojit čs. vojáky a ty přistižené se zbraněmi zastřelit, povstaly legie proti sovětské moci. K úžasu světa obsadily velkou část Sibíře, včetně železniční magistrály. Tím přerušily převoz propuštěných zajatců. Britský ministerský předseda David Lloyd George Masarykovi napsal: „Historie dobrodružství a triumfů této malé armády jsou vskutku jednou z největších epoch dějin.“

Úspěchy legií v Rusku, i jejich zdárná nasazení na italské a francouzské frontě, přiměly

západní mocnosti uznávat čs. vojsko za spojenecké a politicky je řídit zahraniční Národní radu jako zárodek vlády budoucího Československa. Tak to učinila 29. června 1918 Francie, 9. srpna Velká Británie a 2. září USA radu uznaly přímo za provizorní vládu. To umožnilo, aby se Národní rada přeměnila 14. října 1918 v prozatímní zahraniční československou vládu, kterou státy Spojenců okamžitě uznávaly. Vrcholem zahraniční odbojové akce se stalo Prohlášení nezávislosti československého národa, známé jako Washingtonská deklarace. T. G. Masaryk je předal vládě USA 17. října. Deklarace vytyčila základní zásady občanských svobod nového státu, jeho státní systém a zásady občanských svobod.

Na domácí půdě vyvrcholilo národní osvobození aktem vyhlášení samostatnosti československého státu. Vyslovil jej Národní výbor československý, jenž převzal státní moc v Praze 28. října 1918. Slovenské národní hnutí, reprezentované Slovenskou národní radou (SNR), vystoupilo 30. října s Deklarací slovenského národa. Dokument, jenž charakterizoval

slovenský národ jako součást jednotného československého národa, prohlásil spojení Slovenska s českými zeměmi ve společném státě. K němu se SNR přihlásila, aniž by věděla o pražských událostech z 28. října. Spojení Čechů a Slováků v jednom státě bylo schváleno již Pittsburskou dohodou ze 30. května 1918. Podrobná konkretizace se ponechávala na rozhodnutí právoplatných zástupců obou národů.

Text: Jaroslav Láňík, foto: archiv VHU

Řadami čs. vojska v Rusku prošlo za války více než 70 tisíc mužů.

Legionáři ve Spojených státech. Snímek je zachytil před stanfordskou vojenskou kanceláří.

Salle de la Réformation v Ženevě. V této budově T. G. Masaryk prohlásil 6. července 1915 začátek jednotného odboje vůči Rakousko-Uhersku.

10|2022

dukla sport

Foto: ČCPA

VESLAŘSKÝ SVÁTEK V RAČICÍCH

OLYMPIJSKÝ VÍTEŽ **JAROSLAV KULHAVÝ**
UKONČIL VELEÚSPĚŠNOU KARIÉRU

Jiří Šimánek a Miroslav Vraštil

MS V RAČICÍCH: PRAPOR ČESKÉHO VESLOVÁNÍ DRŽELI LEHKOVÁŽNÍCI VRAŠTIL SE ŠIMÁNKEM

Mistrovství světa ve veslování se do Česka vrátilo po 29 letech a zúčastnilo se ho více než 950 závodníků z 65 zemí. Nejlepší domácí posádkou byl podle očekávání dvojskif lehkých vah Miroslav Vraštil – Jiří Šimánek, který v račické Labe Aréně předváděl skvostné výkony. Čtvrtfinálovou i semifinálovou jízdu suverénně vyhrál. V té finálové, v níž se zákonitě očekával útok na medaili, bohužel projel cílem až jako pátý.

Veslaři armádního klubu Dukla tak zopakovali srpnové umístění z evropského šampionátu v Mnichově. Závod podle očekávání vyhráli největší favorité – olympijští vítězové Fintan McCarthy – Paul O'Donovan z Irska. Druhá byla Itálie a třetí Ukrajina. Na ni Vraštil se Šimánkem ztratili přes tři a půl vteřiny.

„Je to takové hořkosladké. Páté místo bereme. Po jízdách, které jsme tady absolvovali, jsme však věřili v lepší umístění,“ netajil Šimánek. „Finále nám bohužel úplně nevyšlo,“ litoval. Jeho o třináct let starší parták jenom souhlasil. „Cítím to úplně stejně. Nevím, jestli jsme se nechali něčím svázat... Cítíme, že medaile není tak daleko, že bychom ji mohli ubojovat. Bohužel nám ten závod úplně nesedl,“ poznamenal.

Zmrtvýchstání naopak předvedli druzí Italové Pietro Ruta a Stefano Oppo, kteří ze semifinále málem nepostoupili. „Jirka to říkal. Nemůžeme se cítit jako favoriti, mají hodně medailí. Finále zvládli lépe,“ uznal Vraštil. Předvedené výkony jsou jinak pro oba Čechy velkým povzbuzením. „Nějakou dobu spolu jezdíme. Chvilí vždycky trvá, než se člověk

naučí jezdit medaile. Nejen, že na to musíte mít natrénováno, ale musíte se to ještě naučit. V příštím roce bude prioritou kvalifikovat se na olympijské hry v Paříži. Pak se uvidí,“ doplnil.

Cincibuch s Podrazilem desátí

Klasický dvojskif skončil ve finále B čtvrtý a celkově obsadil 10. místo. V cíli Češi ztratili na vítězné Američany necelé dvě vteřiny. Poláci a Italové byli rychlejší jen o špičky lodí. „Chtěli jsme předvést co nejhezčí závod, abychom byli spokojeni. To se nám myslím povedlo,“ řekl Podrazil.

Jan Cincibuch a Jakub Podrazil

Párová čtyřka smutnila

Postup do vytouzeného semifinále těsně unikl párové čtyřce. O pouhých 68 setin. I proto byla posádka ve složení Filip Zima, Dalibor Neděla, Tomáš Šišma a Jan Fleissner po průjezdu cílem zklamaná. „Oproti rozjízdce jsme si chuť spravili, ale mysleli jsme na postup, což nás mrzí a mrzet ještě bude. Hlavně kvůli fanouškům. Ale bojovali jsme,“ měl jasno Fleissner. Ztráta na třetí Litvu byla minimální. „Bohužel máme rezervy ve fyzice. Do budoucna na tom chceme pracovat, abychom byli opravdu konkurenceschopní,“ připojil důležitý poznatek Neděla.

Text: Pavel Král (ASC Dukla), foto: CPA

KOPÁČ BRAL V NEOLYMPIJSKÉ KATEGORII BRONZ

Na Dukle pracuje jako sekretář, je mu čtyřicet a profesionálně už nevesluje. Proto byl bronz na mistrovství světa na dvojce bez kormidelníka pro Jiřího Kopáče de facto velkým vítězstvím. V neolympijské kategorii na něj dosáhl s pardubickým partákem Milanem Viktorou. „Ta medaile je pro nás vlastně zlatá. Užili jsme si to. Děkuji Milanovi a trenéru Tomáši Kacovskému. Bez nich bych toho nedosáhl,“ radoval se Kopáč, jehož naplňuje ještě jedna profese – řídí program Talent ID veslařského svazu na podporu mládeže.

DVOJSKIFY POHLEDEM KOUČE VABROUŠKA: KLUCI UKÁZALI, ŽE PATŘÍ DO ŠPIČKY.

Doprovází je na vodu, jako první s nimi předvedené jízdy hodnotí. Když se mu něco nezdá, řekne to hned a na rovinu. Michal Vabroušek tak z pozice trenéra činil i během mistrovství světa v Račicích, kde mužské dvojskify z armádního klubu Dukla držely prapor českého veslování.

Lehkovážníci Miroslav Vraštil s Jiřím Šimánkem skončili ve finále A pátí, klasická posádka Jan Cincibuch – Jakub Podrazil obsadila konečně 10. místo. „Světová špička je nabitá. Kluci jednoznačně ukázali, že do ní patří. O rezervách víme. Zapracujeme na nich. Rádi bychom za rok zvládli olympijskou kvalifikaci,“ říká Vabroušek, bývalý světový šampion ve skifu lehkých vah.

Dobře, ale budme konkrétnější. Vraštil se Šimánkem po předvedených výkonech patřili ve finále MS k adeptům na medaili...

V jejich případě se samozřejmě míjí spokojenost s trochou hořkosti. Jsme jeden tým. Celý rok fungujeme v šesti lidech, pro úspěch děláme maximum. Po předvedených výkonech jsme možnou medaili brali jako třešničku na dortu. Ale je to sport. Věřím, že to pro kluky bude dobrá motivace do další práce.

Máte bohaté zkušenosti. Radil jste jim něco před finále?

Žádná taktika se stanovit moc nedá. Od začátku musíte jet na plný plyn.

Čtvrtfinále a semifinále zvládli naprosto suverénně, což o poslední jízdě neplatilo. Co scházelo?

Cílem bylo zkusit navázat na způsob a techniku z předešlých jízd. Hlavně na klouzavost po vodě, která se až do té doby klukům dařila excelentně. Právě ve skluzu byl hlavní rozdíl. K ideálu ve finále trochu scházelo.

Miroslavu Vraštilovi bude 40 let. Může vydržet na vrcholu do olympiády v Paříži?

On už několik hranic pro normálního smrtelníka překonal. (směje se) V Račicích to jasně

ukázal. Možné je všechno. Hlavně musí zůstat zdravý. Tělo je s přibývajícím věkem čím dál opotřebovanější. A upřímně řečeno: vrcholový sport není nic moc zdravého. A také musí být s Jirkou neustále hladoví po úspěchu. Jedině tak mohou cílit k dobrým výsledkům. Osobně věřím, že i za dva roky budou mít potřebnou výkonnost, aby se měřili s nejlepšími.

Cincibuch s Podrazilem řeší trochu jiné problémy. Ale i oni mají potenciál se zlepšovat, že?

Je fajn, že nemusíme řešit fyzické záležitosti. Po téhle stránce oba fungují výborně. Spíše je to o nastavení a synchronizaci. Je potřeba si uvědomit, že spolu jezdí teprve rok. Pořádné sžívání na lodi trvá mnohem déle. Začalo jim to velmi rychle klapat. Probojovali se na OH do Tokia, což byl svým způsobem malý zázrak. Teď je potřeba vyřešit drobnosti. Pořád to беру spíše jako výhodu, kde můžeme potřebné vteřinky, které schází na absolutní špičku, ubrat. Věřím, že budou schopni příští rok zrychlit.

Mistrovství světa se v České republice konalo po dlouhých 29 letech. Jak se vám líbilo?

Organizátoři odvedli velký kus práce. Od zahraničních delegací jsem slyšel jen pozitivní ohlasy. Diváci během finálových dní vytvořili báječnou atmosféru, která vždycky potěší.

Nadchla vás i rozlučková exhibice Ondřeje Synka?

Samozřejmě. Vidět giganty světového veslování je vždycky zážitek, i když už nejsou v top formě a jejich těla nejsou tak vyrýsovaná. Ondra si to určitě užil nejen na vodě. (směje se)

Text: Pavel Král (ASC Dukla), foto: CPA

SYNEK SE LOUČIL V EXHIBICI S HVĚZDAMI

Parádní rozlučku s hvězdnou kariérou Ondřeje Synka obstaraly na závěr světového šampionátu veslařské legendy v exhibičním závodě na 500 metrů. Fanoušci viděli v akci největší šampiony skifu uplynulých let. V Labe Aréně předvedli své umění Mahé Drysdale z Nového Zélandu, Nor Olaf Tufte, Brit Alan Campbell, Švéd Lassi Karonen a Iztok Čop ze Slovinska. Cílem projel jako první Synek, jemuž vítězství ve finiši sympaticky přepustil Tufte, který ještě před rokem startoval na olympijských hrách v Tokiu. Synek následně zamával zaplněným tribunám na rozloučenou. „Překvapili mě, že mi to nechali, asi byli domluveni,“ usmíval se pětinásobný mistr světa a majitel tří olympijských

medailí. „Ke konci už mě všechno bolelo, ale nějak jsem to zvládl,“ poznamenal spokojeně. Rovněž přiznal, že to byla definitivní veslařská tečka. „Už nic nepojedu. Čas je, ale nemám chuť. Dělal jsem to od třinácti let a jsem toho asi přejedený. I když mě to baví, tak bez fyziky se veslování nedá moc dělat,“ pokyvoval hlavou.

Se sehnáním veslařských přátel neměl problémy. „Odpověděli mi prakticky hned, že přijedou. Pak už to bylo jen o tom, jak to zajistit organizačně. Myslím, že jsme tím hezky zakončili mistrovství světa a divákům se to snad líbilo.“

Text: Milan Novotný a Pavel Král (ASC Dukla), foto: CPA

Při oznámení konce veleúspěšné kariéry zapózovala s jedenácti velkými medailemi symbolicky zavěšenými na oštěpu.

LOUČENÍ ŠPOTÁKOVÉ. JEDENÁCT MEDAILÍ, JEDENÁCT KRÁSNÝCH PŘÍBĚHŮ

Konec kariéry jedné z největších sportovních hvězd posledních dvou dekád Barbory Špotákové se očekával. Bylo to logické. Vyhrála všechno, co mohla, a navíc v srpnu v Mnichově získala evropský bronz. Nebyla lepší příležitost, než právě letos po sezoně uzavřít slavné období, které prožila v barvách Dukly.

Na globálních akcích získala jedenáct cenných kovů, což je mimořádný počin. „O každém by šlo dlouho vyprávět,“ ohlíží se zpět. Pojďme se vypravit po stopách některých medailí.

Poprvé se prosadila jako pětadvacetiletá na ME 2006 v Göteborgu, když jí bylo 25 let. Velkou formu prokázala už v kvalifikaci, kde hodila český rekord. Ve finále dlouho vedla, ale ve čtvrté sérii předvedla vítězný pokus Němka Steffi Neriusová. „Jsem šťastná, i když to člověka trochu štve, když cítí, že má na delší hod,“ přiznala.

Světovou šampionkou se poprvé stala o rok později v Ósace, když ve finále dvakrát vylepšila český rekord. „Bylo to úžasné, pohádkový večer,“ líčila nadšeně. Pohodu jí však zkazily německé oštěpařky. Při slavnostním ceremoniálu totiž Báře odmítly podat ruku. „Asi to neunesly,“ krčila rameny.

Rivalitu s Němkami překonaly souboje s Marií Abakumovovou. Ten nejznámější se odehrál na OH 2008 v Pekingu. Na Ptačím hnízdu panovala pochmurná atmosféra. Bylo 21. srpna, začalo pršet a ve finále vládla Ruska. Ale přišly poslední pokusy a stal se zázrak.

„Já prostě nevím. Mám úplný blackout. Naposledy si pamatuju, že ke mně přišla Polka Madejczykova a říkala: Fight To The End. Štěstí mi přály i Obergfölllová a Neriusová. Pak už nic nevím. Byla jsem v tranzu,“ vzpomínala.

Že by mohla závod zvrátit ve svůj prospěch, prý moc nevěřila. „Furt se mi honily hlavou černý myšlenky, že je 21. srpen, že je čtyřicátý výročí okupace, že Ruska vede a má hozeno sedmdesát a půl metru. Ale pak to prostě přišlo. Je neuvěřitelný, že se to povedlo.“

Když šestsetgramový projektil vyletěl z její pravačky, komentátor finské televize Antero Mertaranta křičel na celé kolo Pitkälle, Pitkälle, Pitkälle. Od té doby se ví, že to v severské řeči znamená daleko. Oštěp dopadl na značku 71,42 metru, což byl tehdy evropský rekord a hod o 64 centimetrů delší, než měla Abakumovová.

Pak přišly emoce. „Do každý kamery jsem bulela a každému jsem připomínala 21. srpen. Jen do ruský televize jsem to neřekla. Jsem sraab, na to jsem neměla,“ přiznala. „Na tribuně

jsme na sebe koukali. Nevím nic. Jen že tam stojím a vidím, že trenér Ruda Černý brečí, všichni brečí...”

Slavné vítězství mělo dohru i po návratu z Číny. Její oblíbená kapela Tři sestry složila na počest olympijského zlata píseň Čtvrtá sestra. Její premiéra se konala v pražské hospodě U Pinkasů a Bára si ji s frontmanem Fanánkem na koncertech několikrát zazpívala.

Odveta se Abakumovové málem povedla na MS 2011 v Tegu. Špotáková nastoupila poprvé na velké akci pod vedením Jana Železného a opět se odehrávalo velké drama za hranicí sedmdesáti metrů. Ruska z něj vyšla vítězně, jenže později vyšlo najevo, že dopovala, a tak prvenství s odstupem sedmi let připadlo Barboře. „Musím říct, že už mě to občas napadlo,” vyjádřila se k dopingu soupeřky.

Další zlato vybojovala v roce 2012 na londýnské olympiádě. „Ani jsem si netroufala pomyslet, že by se mi mohlo něco tak výjimečného povést,” říkala po obhajobě pekingského triumfu. „Ale můj kouč získal tři olympijská zlata, a tak ještě mám co překonávat,” zmínila světového rekordmana Železného.

Do britské metropole se vrátila o pět let později a znovu – už jako matka prvního syna – triumfovala. „Tohle vítězství je důkazem, že ještě nepatřím do starého železa. Když hrál hymnu, byl to nejhezčí zážitek v mém sportovním životě,” vykládala česká hvězda o třetím titulu mistryně světa.

Muselo uplynout dalších pět let. Mezitím se Bára stala podruhé matkou a svět svíral koronavirus. Před rokem – s dovětkem nikdy neříkej nikdy – si naplánovala, že ME 2022 v Mnichově bude jejím posledním šampionátem. Nutno poznamenat, že příběh dopsala s úžasnou bronzovou tečkou.

Závod přinesl další drama a opět se rozhodlo v závěru. Jednačtyřicetiletá světová

JAK ŠLY ROKY KRÁLOVNY OŠTĚPU

1981 (30. 6.) narození v Jablonci nad Nisou

1992 prvně si v Jablonci hodila oštěpem

1996 studium na SG Přípotoční a členka SK Slavia Praha

2001 členka TJ Dukla Praha, trenér Rudolf Černý

2002 první start jako oštěpařka na ME v Mnichově

2004 první start na OH v Aténách

2006 první medaile (2.) na ME v Göteborgu

– seznámení s životním partnerem Lukášem Novotným

2007 první titul (1.) na MS v Ósace

2008 první olympijské zlato (1.) OH v Pekingu

– evropský rekord 71,42 m

– světový rekord 72,28 m

2009 začátek spolupráce s Janem Železným

– absolvovala Českou zemědělskou univerzitu

2012 druhé olympijské zlato (1.) OH v Londýně

2013 narodil se syn Janek

2014 ukončení spolupráce s Janem Železným

2016 návrat k Rudolfu Černému

2017 poslední velký triumf (1.) na MS v Londýně

2018 narodil se druhý syn Darek

2020 začátek spolupráce s trenérem Janem Tylčem

2022 poslední reprezentační start (3.) na ME v Mnichově

rekordmanka si jedenáctý cenný kov zajistila díky nesmírné bojovnosti v poslední sérii a stala se nejstarší oštěpařskou medailistkou v historii. „Bylo to o štěstí. Ta medaile není moje, je všech lidí, kteří mě celý život formovali,” prohlásila bezprostředně po závodě.

„Každá pohádka jednou končí a ta moje měla nádherný happy end. V Mnichově, kde jsem se před dvaceti lety představila poprvé jako

oštěpařka, se kruh symbolicky uzavřel. Tělo už mi jasně dávalo najevo, že je nejvyšší čas skončit,” řekla při rozlučce v oblíbené pivnici U Pinkasů.

Baro, ať se daří v dalších sezonách bez oštěpu!

Text: Milan Novotný, foto: Martin Edlman / ČAS a ASC Dukla

LEGENDÁRNÍ SPORTOVCI EMIL A DANA ZÁTOPKOVI BY OSLAVILI 100 LET

Před 100 lety, 19. září 1922, se narodily legendy českého a světového sportu Dana a Emil Zátopkovi. Atletické hvězdy armádního klubu získaly v Helsinkách ve stejný den (20. července 1952) také zlatou olympijskou medaili. Emil v běhu na 5 kilometrů, Dana v oštěpu.

Vzali se 24. října 1948. Díky skvělým sportovním výkonům a skromnému vystupování se stali ohromně populárními i přes různá úskalí spojená s tehdejšími politickým režimem.

Zátopek, svou ženou přezdívaný jako Ťopek, přivezl z olympijských her celkem pět medailí. Čtyři zlaté a jednu stříbrnou. Jako první člověk na světě zaběhl desetikilometrovou trať pod 29 minut. Celkově vytvořil 18 světových rekordů. Jeho manželka se rovněž mohla pyšnit rekordním zápisem, 1. června 1958 hodila na Strahově dřevěným oštěpem 55,73 metru (tato vzdálenost byla překonána už jen náčiním z umělé hmoty). K olympijskému zlatu z Helsinek přidala ještě stříbro z Říma 1960.

Sovětská okupace v srpnu 1968 pobouřila stejně jako většinu země i manžele Zátopkovy. Zejména Emil se silně angažoval, za což se jako

Emil a Dana Zátopkovi v dobré náladě doma při rozpravě

voják z povolání dočkal od nastupujících normalizátorů náležitých ponížení a potrestání. Byl vyloučen z KSČ, a propuštěn z armády i Dukly, kde byl zaměstnaný jako trenér. Šest let pak pracoval na vrtech u podniku Stavební geologie a přespával v maríngotce. Veškeré informace o nejslavnějším sportovním páru světa komunistický režim zakázal. Teprve po roce 1989 se Zátopkovi začali objevovat na veřejnosti a mohli se vrátit na pozice, které jim po zásluze náležely. Emil odešel z toho světa v roce 2000, Dana ho přežila o necelých dvacet let.

Text: Pavel Král (ASC Dukla) a Milan Novotný, foto: CPA

Po vítězné exhibici v Ostravě si na pódiu užíval aplaus fanoušků.

OLYMPIJSKÝ VÍTEZ

JAROSLAV KULHAVÝ POVĚSIL KOLO NA HŘEBÍK. V KARIÉŘE DOSÁHL VŠEHO, CO BYLO MOŽNÉ

Vybavíte si ten nádherný finiš? V Londýně 2012 přespurtoval biker Jaroslav Kulhavý svého odvěkého rivala Nino Schurtera a vybojoval vůbec první zlatou medaili pro Českou republiku v cyklistice na olympijských hrách. Skvělou kariéru, v níž dosáhl všeho, co bylo možné, a kterou lemovaly právě úžasné souboje s vynikajícím Švýcarem, ukončil člen armádního klubu Dukla v sedmatřiceti letech před pár dny vítěznou exhibicí v Ostravě-Dolních Vítkovicích.

„Měl jsem to v hlavě delší dobu. Možná se nějaká nostalgje dostaví, až o tom začnu víc přemýšlet. Ale rozlučka byla parádní. Pozval jsem kluky, s nimiž jsem závodil, poseděli jsme s rodinou a fanklubem. Fajn akce,“ liboval si poté, co při děkovačce na pódiu symbolicky pověsil kolo na hřebík.

V kariéře jste prožil řadu slastných okamžiků. Vrcholný přišel zcela jasně na olympiádě v Londýně. Vybaví se vám tenhle triumf často?

Byl to můj nejslavnější závod. Fanoušci mi ho často připomínají. Splnil jsem si tím sportovní sen. Člověk to má pořád před očima.

Na rovince jste Schurtera přespurtoval, nástup 200 metrů před cílem ho musel překvapit...

Byl jsem tehdy úžasně silný. Dal jsem do toho veškerou svou energii.

Svědčilo to také o ohromném sebevědomí. Bylo to buď, anebo?

Věřil jsem si. V kariéře jsem měl i slabší momenty. Paradoxně ale právě ty mi pomohly

získat sílu. Ze všeho jsem se dokázal vyhrabat, byl jsem psychicky odolný. Kromě vítězství jsem nasbíral také spoustu druhých míst. Schurter mně a dalším klukům takovou půlku prvenství vyfoukl.

Stalo se tak i na olympiádě v Riu 2016, kdy vám porážku z Londýna vrátil. Ujel ve stoupání, asi se finiše po zkušenostech z Londýna bál, že?

On nezapomíná. Věděl, že jsem mu něco provedl, toužil po odplatě. Do závodu jsem navíc šel trochu z jiné pozice. Na začátku sezony jsem si zlomil zápěstí, příprava tým byla narušena. On byl v topu, nic jiného než vítězství ho nezajímalo.

Spolu s vámi je určitě nejvýraznější postavou této disciplíny...

Byl a stále je výjimečný. Svědčí o tom i poslední dva tituly mistra světa. Někdy jsme si s ostatními mi říkali, proč zrovna my máme závodit v éře Nina. (směje se) Jeho kariéra je úžasná. I proto mě těší, že jsem ho několikrát porazil.

Sedli jste si i lidsky?

Byli jsme přátelé. Po závodě pokecali, dali si pivo. Když jsem po olympiádě podepisoval novou smlouvu, tak mi dokonce radil, co by v ní nemělo chybět, co tam má zaneseno také on. Tohle úplně standardní není. Chtěl mi pomoci, abychom na tom byli dobře oba. Je sto procentní profík, čestnej borec.

I vy jste vyhrál, co se dalo. Včetně mistrovství světa a Evropy či celkového hodnocení Světového poháru. Něco se vám nespělnilo?

Možná jsem si mohl v nejlepších letech zkusit silnici. Dispozičně by mi po třicítce seděla třeba více než horská kola, kde to jde pořád hodně do dynamiky. Ale nelituju.

Bylo těžké postupem času přepnout z cross country na maratonské tratě?

Šlo o přirozený vývoj. Po Riu přišla zranění, dva roky byly slabší. Nakupilo se to. Tělo

přestalo zvládat. Do toho ještě covid a posunutá olympiáda v Tokiu. Chtěl jsem to tam zakončit, jenže bych musel složitě vyjždět body do žebříčku. Musel jsem všechno přehodnotit. Delší tratě už mi vyhovovaly víc.

Chtěl jste uspět hlavně v posledním profesionálním závodě na mistrovství světa v Dánsku. Jenže kvůli bolesti zad jste musel vzdát. Byl jste hodně naštvaný?

Sezona byla perfektní, jel jsem si tam pro dobrý výsledek. Přípravoval jsem se na to dva měsíce. Bolesti ale byly opravdu velké, nemělo smysl se trápit někde kolem 50. místa. Člověk to pak zpětně vyhodnotí. Už nejsem nejmladší, podobné trable vás potkávají několikrát do roka. Tělo už není schopné akceptovat sto procentní zatížení. Stojí velké úsilí, abyste byli úplně fit.

Prý jste v přípravě na tento závod moc zhubl. Půjdou teď kila zpátky, když se už cyklistice nebudete věnovat profesionálně?

(směje se) Asi jo. Ale budu se udržovat, jak to jen půjde.

Nepřemlouvali vás, abyste ještě pokračoval?

V průběhu sezony mi to spousta lidí říkala. Váhal jsem. Možná by se mi to i líbilo, ale také vím, že je potřeba se posunout v životě dál. Sbírat do čtyřiceti medaile a na devadesát procent se věnovat pouze sportu prostě nejde. Takhle jsem to vyhodnotil.

Dopřejete si něco, co jste jako elitní biker nemohl?

Jsou tu nějaké výzvy. Poslední roky jsem se věnoval nejen kolu, ale také vlastním aktivitám. U sportu bych v nějaké roli taky chtěl setrvat. Uvidíme, co z toho vyleze.

Údajně je na spadnutí spolupráce v Dukle u jezdců do 23 let. Lákavá nabídka?

Bavili jsme se o tom s Viktorem Zapletalem (šéftrenér cyklistiky ASO Dukla – pozn.). Už dříve jsme spolu dělávali společné kempy. Vždycky jsem říkal, že mu s mladými hrozně rád pomůžu. Nebylo by to vyložení o trénování, ale spíše o předávání zkušeností z pozice mentora. Detaily jsme ještě neprobírali.

Byla Dukla důležitou součástí vaší hvězdné kariéry?

Určitě. Podpora z její strany mi dodávala obrovskou sílu. Měl jsem výborný servis, ať už šlo o výživu, doktory či testování. Setkával jsem se s nejlepšími sportovci z dalších odvětví a od každého si mohl něco vzít. Dukla je obrovsky důležitá právě pro menší sporty. Bez její podpory bychom vůbec nemohli dosahovat takových výkonů. Tenhle systém funguje dlouhodobě, dává mi smysl.

Text: Pavel Král (ASC Dukla), foto: Miloš Lubas a CPA

VOZP | VOJENSKÁ ZDRAVOTNÍ POJIŠTOVNA

NEJVĚŠTÍ MEDAILOVÉ ÚSPĚCHY

Biker Jaroslav Kulhavý (nar. 8. ledna 1985) je dvojnásobným olympijským medailistou v disciplíně cross country. V Londýně 2012 získal zlato, o čtyři roky později v Riu stříbro. Chlubit se může také titulem mistra světa (2011 Champéry), dvakrát se stal mistrem Evropy (2010 Haifa, 2011 Dohňany). K tomu vlastní z obou šampionátů další medaile za druhá a třetí místa. Má světový titul v maratonu a vyhrál i celkové hodnocení Světového poháru. Čtyřikrát triumfoval v anketě Král cyklistiky.

Na trati při zlatém olympijském závodě v Londýně

STŘELEC NYMBURSKÝ MISTREM EVROPY, BLAŽIČKOVÁ STŘIBRNÁ. OBA ZÍSKALI MÍSTO PRO OLYMPIÁDU

Ve skvělé formě se na mistrovství Evropy v polské Vratislavi představili sportovní střelci Petr Nymburský a Veronika Blažičková. Nymburský získal titul v libovolné malorážce na 3×40 ran, devatenáctiletá Blažičková stříbro ve sportovní malorážce na 50 metrů. Oba tak pro Českou republiku vybojovali účastnické místo pro olympijské hry v Paříži 2024.

„Jsem za to samozřejmě rád,“ říká ve vsí skromnosti sedmadvacetiletý Nymburský. V kvalifikaci byl druhý za reprezentačním kolegou Jiřím Přívratským. Pouhých sedm desetin bodu v osmičlenném finále pak rozhodlo,

že o zlato bude střílet právě on. Přívratský skončil třetí.

Kontinentální šampionáty musí mít Nymburský v oblíbě, vždyť na něm triumfoval i v roce 2019 v Bologni. Teď přišla další sladká odměna. Ve finále porazil 16:14 obhájce prvenství Nora Jona-Hermannna Hegga. „Nervozita tam trošku byla, vždyť vlastní tři medaile z posledních tří šampionátů. Mně pomohlo vědomí, že

už máme jistá dvě místa na stupních vítězů. Bylo to takové odlehčení,“ přiznal po závodě. Blažičková ve finále nestačila jen na dánskou favoritku Rikke Maeng Ibsenovou (6:16).

„Finále, ani to, co se dělo po něm, si skoro nepamatuju. Byla jsem ve stavu, kdy jsem tak velký úspěch nedokázala moc vnímat. Rozbrečelo mě to,“ říká o dojemném konci nadějná závodnice. „Radost mám obrovskou. V noci jsem skoro nemohla usnout. Jsem strašně ráda, že se moje práce a přístup k tréninkům zužitkovaly.“

Souboj o zlato vyzněl jasně pro dánskou soupeřku, střelkyně z Dukly Plzeň přesto zářila štěstím. „Věděla jsem, že mám jistou medaili i místo pro olympiádu. Chtělo se mi strašně brečet. Byla jsem už také unavená. Jenom jsem to odstřílela, chtěla jsem to mít už za sebou. Druhé místo je krásné.“

Blažičková tak navázala na skvělé výsledky z juniorské kategorie. Ve čtvrtek získala svou první medaili mezi ženami.

Text: Pavel Král (ASC Dukla), foto: CPA

PARAŠUTISTÉ DUKLY SLAVÍ CELKOVÉ PRVENSTVÍ VE SVĚTOVÉM POHÁRU V PŘESNOSTI PŘISTÁNÍ!

Jsou nejlepší! Druhým místem v přesnosti přistání ve finále Světového poháru ve švýcarském Locarnu potvrdili parašutisté Dukly Prostejov celkové prvenství v seriálu.

Členové týmu Dukla 1 (Czech republic military team I) se v průběhu sezony měnili, stálými členy ale zůstali Hynek Tábor a Jiří Gečnuk, kteří byli bezesporu velkými oporami. „Dá se tak konstatovat, že výsledky ze Světového poháru jsou velmi kolektivní. První místo v součtu čtyř závodů jednoznačně dokládá, že dvě prvenství z letošního mistrovství světa nebyla náhodná,“ poznamenal při hodnocení trenér Libor Jiroušek.

Text: Pavel Král (ASC Dukla), foto: ASC Dukla

KUF S VLACHEM ZÍSKALI EVROPSKÝ TITUL VE ŠTAFETĚ, PĚTIBOJAŘKY MAJÍ BRONZ

Z Maďarska přivezli štafetové medaile. Jan Kuf s Martinem Vlachem ovládli na mistrovství Evropy v moderním pětiboji v Székesfehérváru závod štafet. Mezi ženami získaly Karolína Křenková a Veronika Novotná bronz.

Dukláci Kuf s Vlachem navázali na pět let starý triumf Ondřeje Polívky a Martina Bilka.

„Všechny disciplíny jsme zvládli dobře, tu poslední na výbornou, a to nám vyneslo titul,“ uvedl Kuf.

Skvěle si vedly i jejich kolegyně. „Říkala jsem si, že by bylo super takhle ukončit sezonu. Jsem hrozně ráda, že se nám to povedlo,“ sdělila Křenková. „Pomohl nám úspěšný začátek v šermu a to, že jsme zvládly koně. Díky tomu jsme měly dobrou pozici do poslední disciplíny, kde nás předčily jen Polky, které startovaly za námi,“ dodala Novotná.

Text: Milan Novotný, foto: Filip Komorous

FANTAZIE GOLFISTKY SPILKOVÉ. OVLÁDLA IRISH OPEN

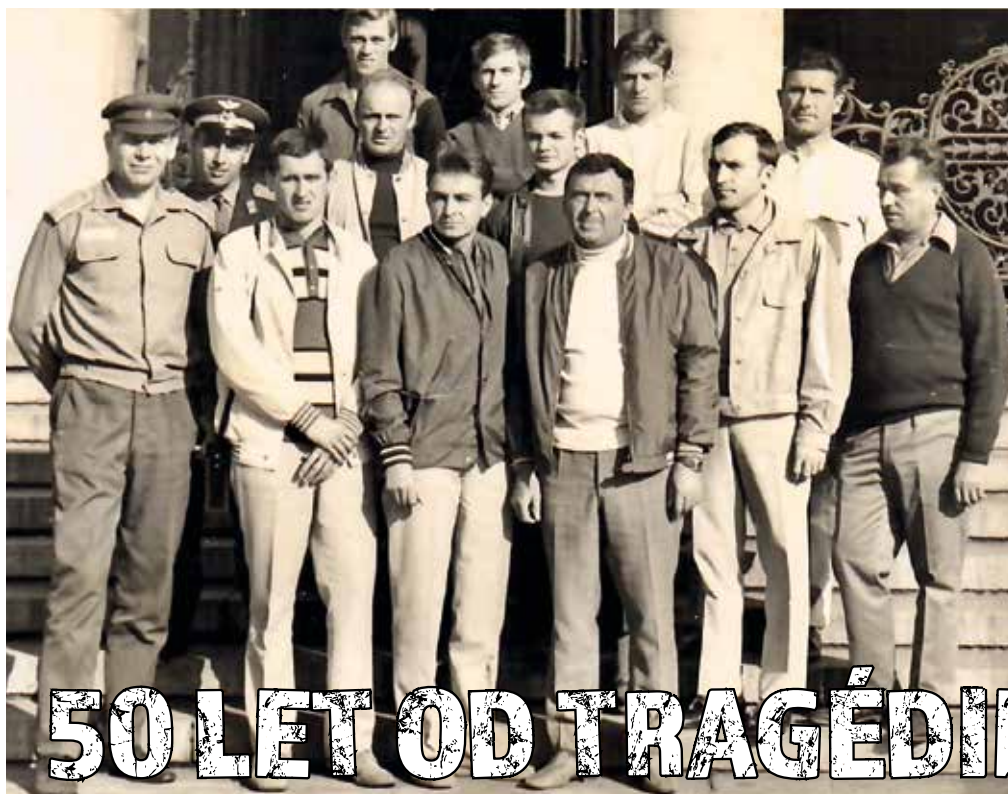
Po pěti letech se česká golfová jednička Klára Spilková dočkala triumfu na nejvyšším kontinentálním okruhu Ladies European Tour (LET). Ohromnou slast jí přineslo vítězství na Irish Open, které ke všemu umocnila povedeným dodatečným rozstřelem na první jamce s dalšími dvěma soupeřkami.

Členka armádního klubu Dukla se po čtyřech kolech dělila o vedení s Finkou Ursulou Wikströmovou a Dánkou Nicole Broch Estrupovou. Ve skvělé formě hrající Spilková však prokázala pevné nervy a dovedla turnaj

k fantastickému úspěchu. Za vítězství získala odměnu 60 tisíc EUR.

„Věřila jsem si, jen šlo o to, přesvědčit se, že to dokážu. Věděla jsem, že hraju dobře a že mám za sebou dobré výsledky,“ uvedla sedmadvacetiletá hráčka na webu golfové asociace. Vítězstvím jen potvrdila parádní výkonnost z letošní sezony, v níž při pouhých třech startech na Ladies European Tour pokaždé skončila v TOP 10.

Text: Pavel Král (ASC Dukla), foto: LET

První řada zleva: Miloš Krška, Ivan Hoššo, Josef Pospíchal, Jaroslav Havránek
Druhá řada – zleva: člen bulharského doprovodu, Jiří Stárek, Jaroslav Svoboda, Oldřich Varmuža, Stanislav Blažej
Třetí řada – zleva: Bedřich Chudoba, Luboš Majer, František Sležuk, Jaroslav Jehlička

50 LET OD TRAGÉDIE, PŘI NÍŽ ZAHYNULO 11 PARAŠUTISTŮ. POŘÁD BOLESTIVÉ TÉMA, ŘÍKÁ O SMRTI KAMARÁDŮ PŘEŽIVŠÍ BEDŘICH CHUDOBA

Měsíc a půl ležel v bulharské nemocnici, pravdu neznal. V době, kdy autobus s prostějovskými parašutisty smetl na nechráněném přejezdu projíždějící rychlík, spal Bedřich Chudoba na sedačce zadní pětky. Železniční tragédií, při níž zahynulo jedenáct kamarádů z armádního klubu Dukla, přežil pouze on a Ivan Hoššo. Došlo k ní před 50 lety, 21. září 1972.

„Pořád je to pro mě bolestivé téma. Byli jsme na sebe fixovaní, hodně jsme toho spolu prožili,“ netají dnes osmdesátiletý Chudoba. Čeští výsadkáři tehdy mířili na letiště, kde vrcholilo VI. mistrovství spřátelených armád. Bulharský řidič je však na cílové místo nedopravil. V mlze u obce Glnik vjel na koleje, kde následovala osudná srážka. „Během cesty jsem pocítoval únavu. Lehl jsem si na poslední sedadlo a usnul. Probral jsem se až týden poté ve špitále,“ přibližuje vlastní příběh tehdejší poručík. Nic bližšího nevěděl ani netušil. Sám byl ve stavu, kdy bojoval o život. „Šlo o kontuzi mozku s následnou levostrannou hemiparézou. Tedy částečným ochrnutím poloviny těla,“ specifikuje těžké zranění, které při karambolu utrpěl.

Pravdu neznal

Přesto měl štěstí v neštěstí. Žil. Na nic si ale nepamatoval. Pravda mu v té chvíli mohla ublížit a způsobit obrovské trauma, proto mu v nemocnici namluvili, že se opil a propadl skleněnými dveřmi. „Tvrdili to pořád dokola. Mně to

ale nesesedlo. Furt jsem o tom přemýšlel a říkal si, že jsem se dostal do pěkného průšvihů. Že mě vyhodí z Dukly a bude z toho ostuda.“

U lůžka byl jeho strážným andělem právě Ivan Hoššo. Po celou dobu se o něj staral, nesměl nic prozradit. „Skoro nespal, seděl kousek ode mě. Muselo to pro něho být psychicky strašně náročné. Pozoroval jsem tu nervozitu, ale nevěděl, s čím si ji spojit.“

V iluzi žil Chudoba až do návratu domů na začátku listopadu. Teprve tehdy se dozvěděl, co se přesně přihodilo. Nemohl uvěřit, byl v šoku. Složitě období překonával těžce. „Stejně jako já, měli i kluci rodiny s dětmi. Ty pocity se nedají moc popisovat,“ vysvětluje i po letech.

V Bulharsku zahynuli Miloš Krška (vedoucí delegace), Jiří Stárek (náčelník štábu), Jaroslav Havránek (pilot, instruktor), Stanislav Blažej (vedoucí starší trenér), Jaroslav Jehlička (závodník a trenér), Václav Kumbár (instruktor), Josef Pospíchal (instruktor), Luboš Majer (instruktor), Oldřich Varmuža (instruktor), Jaroslav Svoboda (instruktor) a František Sležuk (instruktor).

Své kamarády následoval do parašutistického nebe v roce 2021 také Ivan Hoššo. Bylo mu 72 let. „Za to, co pro mě tehdy v Bulharsku udělal, jsem mu moc vděčný. Později jsme se potkávali už jen na výročních schůzích v Prostějově, ale nevěděl jsem, že ho sužují takové zdravotní potíže. Byl to skvělejší chlap,“ říká s hrdostí Chudoba.

U letectva zůstal

Na rozdíl od svého partáka už po nehodě profesi u elitního oddílu vykonávat nemohl. „Zdravotně jsem se dával do kupy tři roky. Ale u letectva jsem zůstal až do důchodu. Pracoval jsem u výsadkového útvaru a školil mladé piloty. Naplňovalo mě to. Povolili mi i seskoky. Po úraze jsem jich absolvoval asi 1 500,“ prozrazuje úctyhodné číslo.

Na místo tragédie se vrátil jen jednou, v roce 1997. Minulý týden se zúčastnil také piety u památníku před budovou ASO Dukla v Prostějově. Na své následovníky je moc pyšný. „I kvůli tomu, co se tehdy stalo, je pro mě velkou útechou, že Dukla trvale ovládá přední příčky ve světovém parašutismu a dosahuje výborných výsledků,“ těší ho. „Kluci by taky měli radost, nikdy na báječné časy s nimi nezapomenu,“ dodává s nostalgii v hlase Chudoba.

Text: Pavel Král (ASC Dukla), foto: ASC Dukla

Na portálu se také objevují dotazy na poskytování preventivní rehabilitace vojákům z povolání. V článku se budeme jedním takovým dotazem zabývat.

Dotaz:

Dobrý den,
toho času jsem vojákyní z povolání na rodičovské dovolené. Podmínky pro poskytnutí preventivní rehabilitace podle § 97 odst. 1 zákona o vojácích z povolání (věk i dobu služby) splňuji. Mám nárok v průběhu rodičovské dovolené na preventivní rehabilitaci, nebo ne? A pokud ne, tak proč?

Děkuji za odpověď.

Odpověď:

V průběhu rodičovské dovolené nemáte nárok na účast na preventivní rehabilitaci. Předně je třeba si uvědomit, že účast na preventivní rehabilitaci (stanovená v § 97 zákona o vojácích z povolání) sice **není výkonem služby**, ale je **činností konanou v souvislosti s výkonem služby**, kdy voják naplňuje činnosti podle stanovených pravidel uvedených v RMO č. 46/1999 Věstníku Ministerstva obrany, Poskytování preventivní rehabilitace.

Preventivní rehabilitace slouží k upevnění zdravotního stavu vojáků, **kteří vykonávají službu**. Pokud je voják nebo vojákyně určen(a) do dispozice po dobu rodičovské dovolené [viz § 10 odst. 2 písm. e) zákona o vojácích z povolání], tak nevykonává službu.

Za dobu preventivní rehabilitace náleží vojákovi **služební plat, pokud zasahuje do jeho základní týdenní doby služby** [jak vyplývá z § 68h písm. d) zákona o vojácích z povolání]. Pokud dojde při organizované činnosti v rámci preventivní rehabilitace k úrazu vojáka, jedná se o služební úraz.

Voják na rodičovské dovolené nevykonává službu, není mu poskytován služební plat a činnost vojáka na rodičovské dovolené nelze považovat za činnost konanou v souvislosti s výkonem služby. Z těchto důvodů nemá nárok v době čerpání rodičovské dovolené na preventivní rehabilitaci.

Redakce IKP

ikp.army.cz

V PŘÍŠTÍM ČÍSLE SE PODÍVÁME NA DALŠÍ
ZAJÍMAVOSTI Z PROVOZU PORTÁLU

Vydává MO ČR
Odbor komunikace
Tychonova 1, 160 01 Praha 6
IČO 60162694
www.army.cz

Redakce
Rooseveltova 23, 161 05 Praha 6
Telefon: 973 215 542
Grafická úprava: Milan Syrový
Jazyková korektura: Tierra Xaver, Milena Krejsová

V jednotkách ozbrojených sil rozšiřuje
VHÚ Praha – produkční oddělení
Rooseveltova 23, 161 05 Praha 6
Olga Endlová, tel. 973 215 563

Tisk: TISK CENTRUM, s. r. o.

Číslo indexu: 45 011
ISSN 1211-801X
Evidenční číslo: MK ČR E 5254

Uzávěrka čísla: 27. 9. 2022
Toto číslo vyšlo dne: 17. 10. 2022

Foto na titulní straně: Armáda České republiky

KONTAKTY DO REDAKCE

Filip Tesař (redaktor)
mobil: 777 805 853
e-mail: tesarf1@army.cz

Petr Třešňák (redaktor)
telefon: 973 200 152
mobil: 724 380 769
e-mail: tresnakp@army.cz

Jana Deckerová (redaktorka)
telefon: 973 215 549
mobil: 606 604 733
e-mail: deckerovaj@army.cz

Milan Syrový (grafik)
telefon: 973 215 558
e-mail: syrovym@army.cz

Elektronická podoba A reportu
je umístěna na www.army.cz

SBÍRKY VOJENSKÉHO FONDU SOLIDARITY KE DNI VÁLEČNÝCH VETERÁNŮ

Vážení vojáci a vojákyně, vážení zaměstnanci a zaměstnankyně Ministerstva obrany ČR,

Vojenský fond solidarity ve dnech **24. října – 18. listopadu 2022** při příležitosti Dne válečných veteránů pořádá tradiční resortní sbírku, ke které neodmyslitelně patří květ vlčího máku.

Získané peníze jsou vždy připisovány na účet fondu, z něhož je financována potřebná pomoc vojákům sloužícím v Armádě ČR, u Vojenské policie, Vojenského zpravodajství, Hradní stráže a Vojenské kanceláře prezidenta republiky, a to včetně příslušníků Aktivní zálohy ozbrojených sil České republiky.

V minulém roce v rámci této sbírky do pokladniček přispěli částkou téměř dva miliony korun (1 995 723 Kč) jak vojáci a civilní

zaměstnanci resortu, tak i široká veřejnost. Pevně věřím, že i letos bude sbírka úspěšná.

Bližší informace o umístění putovních sbírkových pokladniček u vojenských útvarů a zařízení získáte od vojáků – dobrovolníků (vojenských kaplanů, vrchních praporečků).

Poděkování za příspěvek do pokladničky VFS v podobě květu vlčího máku bude patřit všem dobrovolným dárčům.

Předem vám všem za podporu sbírky ze srdce děkuji.

Díky vám můžeme pomáhat!

brig. gen. Lenka Šmerdová
předsedkyně výboru Vojenského fondu solidarity

VOJENSKÝ FOND
SOLIDARITY

Sbírka ke Dni válečných veteránů

Díky vám můžeme pomáhat!

24. ŘÍJEN - 18. LISTOPAD 2022

DMS NA ČÍSLO 87 777
DMS VFS 30 NEBO **60** NEBO **90**

QR PLATBA

PŘEVODEM NA ÚČET

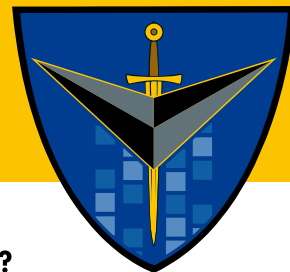
44665522/0800

VAR. SYMBOL: **918** ZPRÁVA PRO PŘÍJEMCE: **DVV**

533. prapor bezpilotních systémů
generálmajora in memoriam Josefa DUDY, CBE

Chceš perspektivní práci s moderními technologiemi v oblasti, která má budoucnost?

PILOTUJ DRONY!

Rozšíř naše řady v pilotních, technických, logistických a štábních odbornostech! **HLEDÁME SVOBODNÍKY AŽ NADPORUČÍKY**

Primární zájem o obsazení funkcí: **pilot operátor bezpilotního prostředku Scan Eagle v hodnosti rotný**
technik bezpilotního prostředku Scan Eagle v hodnosti rotný

Přidej se k nám a začne tvá nová kariéra obsahující odborné kurzy doma i v zahraničí.
Až budeš připraven, můžeš dronem létat na národních i mezinárodních cvičeních,
ale také v zahraničních operacích.

MÁŠ NA TO?

Máš maturitu, zdravotní klasifikaci „A“,
vojenský řidičák třídy B nebo C?
Máš předpoklad k získání bezpečnostní
prověrky na stupeň „Tajné“ a myslíš,
že zvládneš kurz angličtiny STANAG 2?

JDEŠ DO TOHO?

Tvůj personalista ti vygeneruje strukturovaný životopis z ISSP,
k tomu přilož stručný motivační dopis, ze kterého se chceme dočíst,
jaké máš kariérní cíle, ambice a na jaké funkci se vidíš.
Do předmětu napiš "Výběrové řízení" a odešli e-mailem
do 31. 10. 2022. na svedal@army.cz

15.-16.11.2022 termín výběrového řízení

VÚ 3068, Letecká 1, 796 00 Prostějov

973 411 006, 725 861 471

Bližší informace se dozvíš na facebooku 533. prapor bezpilotních systémů a instagramu 533. prBS